

"AVE MARIA"

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok večne zvestobe Sveti materi Kat. Cerkvi.

Naročniki so deležni vseh duhovnih dobrot in milosti frančiškanskega Komisarijata.— Naročnina \$3.00, z u n a j Združenih držav \$3.50.

April 1927.

Izdajajo slov. frančiškani v Ameriki.

19. Letnik.

V vstajenje.

P. Bernard:

ELIKA noč! **Najveselejši dan** — komaj dva dni za velikim petkom, **najžalostnejšim dnevom** v zgodovini!

Kdo bi mogel do dna razumeti pomen te resnice? Mi ne moremo — morda bi mogli angeli v nebesih?

Niti angeli ne! Čujte! Angeli so mogli razumeti božično veselje in ga ljudem oznaniti, angeli so mogli peti "Glorijo" v sveti noči — veliko noč nam oznanjajo drugi.

Kdo so tisti drugi? **Veliko noč** more prav **oznani** samo tisti, ki je **doživel** tudi — **veliki petek**. Zato nam oznanjajo veliko noč — **apostoli**!

Apostoli razumejo, kaj pomeni velika noč, in v luči njihovega razumevanja jo razumemo mi:

Doživeli so bili, da je veliki petek **Gospoda življenja požrla smrt**;

doživeli so bili, da je veliki petek **umrla** v njih vera **v rešenje sveta** . . .

O črno doživljanje velikega petka!

O svetlo iznenadenje velikonočne nedelje!

Ni razmaknilo to iznenadenje samo skalnatega in skrbno zapečatenega groba—tudi λ oživilo k novemu upanju umirajoča srca učencev.

Zato sta prava glasnika velike noči Peter in Janez, ki sta kot na perotih tekla k odprtemu grobu.

Zato sta prava glasnika velike noči učenca na potu v Emavs, ki jima je ob besedah Vstalega

vzplamtel ugasli plamen v srcih.

Zato je pravi glasnik velike noči apostol Tomaž, ki mu je veliki petek tako udušil vero v srcu, da ga je moral Gospod z osebno navzočnostjo zopet spraviti na kolena.

Neverni Tomaž!

Kako se je radoval, da sme in more zopet verovati, kar bi bil tako rad veroval že prej, pa je mislil, da ne more!

Kako je bil srečen, da more z javnim osramočenjem očitno pokazati: Nespamet je misliti, da more umreti Življenje!

In to uči Velika noč: življenja ne more trajno uničiti smrt!

In ta vera živi tajno v srcu vsakega človeka. V tej veri časte pagani mrliče. V tej veri pričakuje mo po jeseni in zimi nove pomladi.

V tej veri so upali apostoli na vekotrajnost kraljestva Kristusovega, v tej veri na lastno neumrljivost.

Zveličar je večkrat dokazal, da je Gospod življenja. Duha in življenje so imele njegove besede.

Sam se je imenoval življenje in njim, ki vanj verujejo, je zagotovil večno življenje.

Veliki petek — ni zmagovit!

Kristus ga je premagal in nam pridobil večnega življenja Veliko noč! O — Aleluja!

Prva spoved.

K. Schoenherr:

AR je doletelo kujona v prvem desetletju življenja strašnega, ni bilo tako grozno, kakor prvo izpraševanje vesti.

Mamica je že na vsezgodaj prinesla Anžetu iz štacune ogromno polo papirja in svinčnik št. 1. Jedva je prišla od maše, ko je dejala Anžetu:

“Anže, zdaj pa kar za mizo, tukaj imaš sveto razpelo in tukaj konec papirja, upam, da bo pola zadostovala. — Pomisli dobro, kaj si že vse počel. Prav natanko si zapiši vse od kraja, da popoldne pri spovedi sitnosti ne boš imel. Spoved je kaj sveta reč. Posebno prva. Tako. Zdaj te bom pustila samega. z Bogom in s svojo vestjo se pogovori.”

Tako je dejala mati in je pritajenih korakov šla v kuhinjo. Tiho, neslišno se je kretala krog peči kakor še nikoli, zakaj v hiši si je Anže izpraševal svojo vest. Izpraševanje vesti pa ni lahko brez zbranosti in miru.

Anže sedi za mizo. Pravzaprav ne sedi, samo na skrajni rob stola se upira. Z nestrpnostjo gloje svinčnik in tuhta. Zdajzdaj se zdrzne in seže v lase, da se mu zaježijo ko slamni snopovi. Joj, tam v zadnjem kotu je tičal, v zadnjem kotu spomina je našel greh.

V prihodnjem trenutku pa že blisne s polodprto dlanjo preko mize in lovec, kakor je bil, nikoli brez plena. V trde prste se je zajela muha; časih je bila samo ena, časih jih je bilo več. Obsodba pa je bila danes bolj mila ko drugekrat, samo glavo jim je odščipnil, krilca in noge jim je pustil. To pa zato, ker gre danes Anže k prvi sv. spovedi.

Končno je pa Anže le postavil svoja leta v vrsto in drug za drugim je stopil v duhu predenj. Tedaj ga je obšlo kakor da mu vliwa kedo korec zavrlice na glavo. Vsa neugnanost, vse hudobije so vstajale in prihajale . . . Črno in zeleno je postajalo pred očmi . . .

Povrhu je še ura na steni venomer grozila: čak, čak, čak . . .

Najbolj ga je težila lisasta mačka župnikove gospodinje. Ni še minilo pol leta, kar ji je iztepel z velikim korobačem življenje iz telesa in jo potem v kurniku obesil . . .

Danes meni, jutri tebi . . .

Anže je imel tička-kanarčka. Pa ti pride tak mačji nepridiprav in mu ga zadrigne. Kaj bi ne sovražil te svojati brezsrčne; smrtno jo je sovražil Anže.

Za bezgovcem se je potuhnil po oni krvavi moriji in je čakal kuharice. Kaka je bila! Ves obraz nabuhnjen v jezo, skrivenčen in skremžan je bil, kakor ne vem kaj. Velika temnorjava bradavica na nosu

pa ji je bila desetkrat večja ko navadno. Kaka je bila; še sedaj mu srce poskoči, kadar se spomne nanjo.

“Klančnikovemu očetu prelomil bičevnik —” je pisal Anže na listič. “Drugi smrtni greh.”

“Vaškemu selu porezal dva polna žaklja rži.”

“Materi izsrkal mleko iz sklede.”

Prvi greh, drugi, tretji kar po vrsti, kar mrgolelo jih je. Hudobijo za hudobijo je napisal.

Greh z mlekom se je zgodil šele včeraj. Čudno je bilo. Smetana je ostala popolnoma nedotaknjena, pod smetano pa vendar mleka ni bilo. Da bi bila mati babjeverna, še misliti ni bilo, snoči je pa že verjela v vraže in copernice . . . Oj ta Anže, s slamno bilko je spil mleko.

Pisal je, pisal grehe, dvajset, petindvajset jih je že bilo, joj, a vrsta v spominu še ni bila pri kraju. Trideset. Tako, sedaj gre počasneje . . . Pri dvaintridesetim pa mu je odpovedalo. Še enkrat je prebral vse, enkrat, dvakrat, da bi mu ja ne zmanjkalo v spovednici. Gromenja bo že itak zadosti, samo da bi strel ne bilo.

Nazadnje je še podpisal izvestje s polnim imenom, pridal številko meseca, dneva in leta, ga nato skrbno zganil, potegnil robec iz žepa in vanj skrbno shranil listič.

Kosilo: Rezanci z mlekom. Anžetu ni danes prav nič teknilo. Mleka še pogledal ni, skelel ga je spomin na sinočnji greh. Da bi materi v obraz pogledal, tega pa še celo ni mogel, ko je pa nosil v žepu črno na belem, da je velik velik paglavec.

“No, kako je, so veliki, so črni?” poizveduje mama.

Anže momlja: “Bo že, ni sile!”

Po kosilu je smuknil v šolo in odondod jih je peljal gospod učitelj v cerkev. Kaj kmalu se je začelo . . .

Ko so priromali mladi spokorniki, skrušeni in strti, je župnik že “sedel.” Drug za drugim so stopali v spovednico in so se vračali drug za drugim veseli in navihani kakor da bi nič ne bilo. Šlo je kakor v viharju. In kaj bi ne šlo? Na papir so si bili napisali vse grehe in so jih kar brali kakor odstavke iz svetega pisma.

Gospod župnik so tako-le rekli:

“Dečki, grehe le na papir, da mi katerega ne pozabite! Priznajte vse in se kesajte. Ne veste, kako čudovito lahko vam bo potem pri srcu. Človek je po spovedi kakor brez telesa.”

Anžetu pa je šlo nekam težko s kesom in trdnim sklepom. Venomer so silile posvetne misli vanj:

“Ono rjavko ej, če jo dobim, vrat ji zavijem. Čakaj no, morda jutri po kosilu.”

Ravno tedaj, ko je to mislil, je prišla vrsta nanj. Kolena so mu klecnila in skoraj se je prevrnil v spovednici. Zamrežena vrata so se odprla:

“Anže, začni vendar!”

Anže pa ni začel, temveč je iskal in stikal, stikal in iskal po hlačih svoje grehe.

Župnika je minevala potrpežljivost: “Žverca, ne boš začel?”

Anžetu rdi obraz: desetič je že segel v hlače, petkrat v telovnik, desetkrat v suknjo, stresaval je robec, vse zastonj — grehov ni bilo.

“Ah, svojih grehov ne najdem,” je nazadnje vzdihnil.

Pa so bili g. župnik dober gospod in so mu dobrodušno pomagali.

Prva je bila ona zgodba o krvavem umoru, potem so primahali žaklji, nato je pa zdrdral Anže litanije svoje in ničesar ni pozabil. Počakal je nato g. župnika. Samozavestno je čakal in brez strahu. Kaj bi se jih bal? Kričati ne smejo radi spovedne molčečnosti ne, za ušesa ga tudi ne morejo, če je pa mreža vmes. Ta mreža, kdo bi mislil, da je tolikega pomena in tako praktična.

Župnik niso bili prav nič hudi. Samo radi mačke so nekaj vprašali: “Ali si trpinčil ubožico?”

“Ne, samo obesil sem jo.” Pa je bilo Amen z mi-javko.

“Saj bom rjavko tudi,” si je mislil Anže, zmolil je pokoro in je smuknil iz cerkve. Kako silno lahko mu je bilo po spovedi; prav so imeli g. župnik. Kar pet čevljev je skočil visoko.

Ni pa še postavil noge na tla, ko ga je zagrabila debela kuharica. Pihala je kakor bazilisk in ga je zvelkla k drvarnici: pri vratih je slonela bikovka.

“Ti si jo, a ti si jo? Mojo dobro, mojo lepo Lisko. To maš, to maš,” je vikala in vihtela kuharica. “To maš, to maš,” je pela bikovka.

Anže je rjovel, da so kure strahoma bežale na vse strani:

“Nikdar več, nikdar več, premila gospa kuharica!”

Pa ni šlo tako gladko s kuharico kakor z župnikom v spovednici. Šele po dolgotrajnem mahanju se ji je utrudila roka in je vrgla bikovko v kot, Anžeta pa iz drvarnice. Rjavka na stregi je mijavkala zaničljivo in nesramno. Anže pa ni mislil na vešala, vzdignil se je in zginil . . .

Pa kdo ji je bleknil?

Anže je že često nadrl župnikovo gospodinjo s copernico. Danes je bil prepričan v dno duše, da se res ukvarja z vražami. Da je bila to copernija, je jasno ko beli dan.

Domov je prišel ves zbežan, in mati je čakala pred vežo. Roke je imela sklenjene na hrbtu, kakor da skriva dar za ljubega spovedanca. Ni treba, da bi ga vsak človek videl:

“No fantek, si došel?” Nekam oster je bil mamin pozdrav. “V vežo.”

V veži pa je prisijala brezovka: “Za mleko in za smetano.”

In maharija z drvarnice se je nadaljevala, samo z neznatno razliko: župnikova gospodinja se je omejila na grešnikov hrbet, mati, priročna, kakor so že matere, je šla korak naprej. In temeljito se je uživala v položaj, to se ji je moralo priznati.

Anže pa je mislil: Lepa reč, človek je po spovedi kakor brez telesa. In spovedna molčečnost, ta, ta!

Po operaciji je odšel pa Anže na trato in legel tik ob plotu v rosno travo. Zelena in rosna trata hladi. Anže je čutil potrebo sence in hladnoče. In je res zadremal.

Bolestno trganje in suvanje v glavo pa ga je kmalu zopet priklicalo v svet in življenje. Skoraj bi bil mislil na močan prehlad, pa je bilo vse kaj drugega.

Oni suhi in skopi Klančnikov oče je iskal krivca. Ni še dobro poškilil krog hiše in ga je našel ob plotu. Ujel je nalahno ušesa grešnikova v jekleno mrežo svojih dolgih in krempljastih prstov, kakor za-grabi kuharica pisker za obe ročki, tako nekako. In pričelo se je somerno natezanje: odtod trganje v Anžetovi glavi.

“O joj, ušesa moja!” je vzdihoval Anže.

Klančnikov oče pa je pel:

“O joj, moj bičevnik.”

Konca ni bilo ne kraja. Šele ko je rabelj privlekel Anžetovo glavo (s telesom vred seveda) skozi luknjo v plotu na plano, je ponehal. Tedaj se pa je pričelo na spodnjem koncu zopet. Kaka so mu bila potem ušesa, moj Bog! To niso bila več ušesa. Prvič so bila tako nečloveško nategnjena in vsa posinela so bila, kakor puranov greben.

Toliko trpljenja Anže v vsem življenju ni prestal kakor na dan prve spovedi. In g. župnik so rekli, da je veselje grešnikovo po spovedi neznanško. Drugo jutro pa naj gre Anže še k obhajilu, tako zdelan. Pa je vseeno šel. — In je tudi zgodaj prišel domov.

Ni čakala več brezovka. Čakali so štruklji z debelimi ocvirki in so se smejali. Anže jih je tudi do dna sklede pojedel.

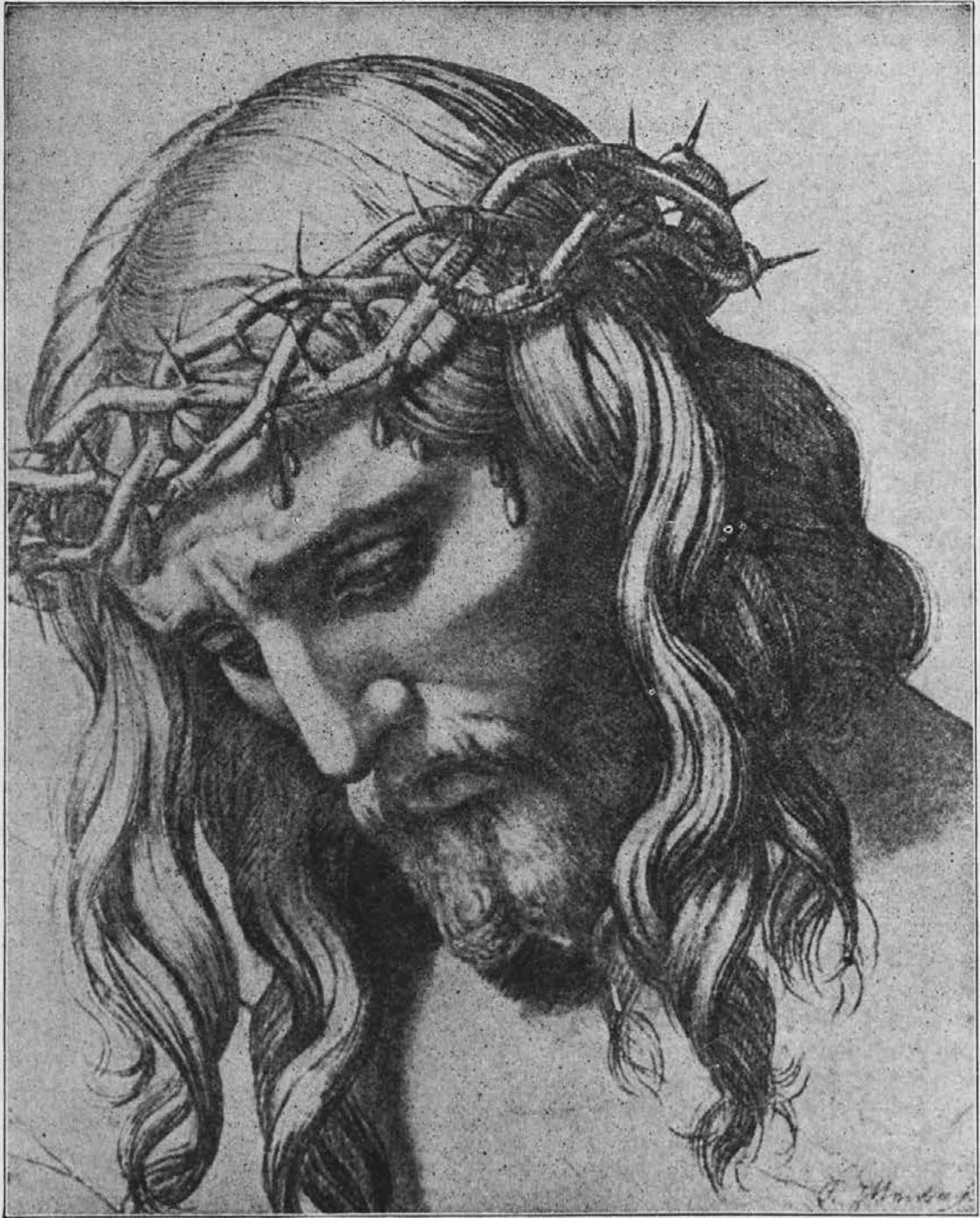
Samo stoje je jedel. To je bilo seveda dokaj čudno in je dejala mati: “Tak sedi no, saj nam še spanje odneseš.” Anže je pa odkimal.

Polagoma pa so oteklina le usahle in ko je Anže prišel zopet k sebi, tedaj šele je spoznal, da si je bil vso obsodbo sam napisal: O, da ni zgubil onega lista!

Pa kdo ga je izdal?

Grbec Šimen, dober prijatelj Anžetov, je našel listič in je romal ž njim od hiše, tako je prišlo vse na prave naslove.

Se razume, da je Anže potem delil s Šimnom spovedne dobrote, prav po bratsko, to se pravi, namahal ga je tako silno po hrbtu, da je Grbcu mahoma grba izgnila. Kam je izgnila, Bog ve?

Glejte, človek!

Rev. Janez Pucelj:

“Poglejte, človek!” krona trnjeva
tesno presveto čelo mu objema,
od boli usta tiha so in nema,
a ljudstvo divje vpije: “Križaj ga!”

Poglejte človek! Ne! Ti si naš Bog,
mi molimo Te Rešenik sveta,
mi prosimo Te blagoslova rok,

“Kaj, kralja križam naj Jeruzalema?”
“Proč! Križaj ga! Naš narod ne pozna
vladarja kot cesarja rimskega!”
In tvoja usta, krotki kralj so nema. —

ki so na križu se v objem razpele,
da tudi tiste bi ljubo objele,
ki vpijejo brezsrčno: križaj ga!

Pomenki o veri in neveri.

(Dalje.)

TRETJI RAZGOVOR.

O sta se Tone in župnik tretjič sestala na razgovor, je bil Tone dobro pripravljen, ker si je bil ves potek razgovora že naprej zamislil. Toda kot poštenjak ni hotel igrati videza, zato je naravnost povedal župniku, da se je na nocojšnji večer posebej pripravil.

“Nič nimam zoper to,” je dejal župnik, “vendar pa ne želim, da bi pozabila, kar sva sklenila v začetku: beseda da besedo. To ima ostati prva podlaga najinih razgovorov.”

“Sem tudi jaz za to,” je odgovoril Tone, “toda vpoštevati morate pa tudi, da je boj med nama — če smem tako reči — dosti neenak. Vi ste nalašč za to študirali, da znate o teh rečeh govoriti, jaz pa le bolj mimogrede kaj poberem in nimam časa do podrobnosti vsa vprašanja preiskati.”

“Dobro, Tone. Sicer se mi hoče nekoliko čudno zdeti, da tak globoko prepričan brezbožec, kot ste baje vi, ni tudi vsak trenotek pripravljen, svoje prepričanje z resno besedo braniti — toda pustiva to in pojdite naravnost na svoj program.”

Tone je trenotek pomislil in skoraj strupeno ošnil župnika, pa se je posilil in samozavestno nadaljeval:

“Zadnjič ste izrekli zelo rezko sodbo nad tistimi duhovniki, ki se spozabijo tako daleč, da namesto evangeljske knjige poljubljaajo ženske. Po vaši sodbi so to ničle, ki pač nič drugega ne pomenijo kakor prazen nič, kot vsaka ničla. Vi zahtevate, da gremo v svojih računih mimo preko njih. Tako ravnate vi in ko uravnate račune med vero in nevero, teh ubogih ničel sploh ne jemljete v poštev. Jaz bi vas pa vendar opozoril na to, da ni vseeno, kje ničla v številu stoji. Ako zapišem število 5 in postavim ničlo spredaj, res ne pomeni nič. Toda če jo postavim zadaj, se število bistveno izpremeni. Iz 5 nastane namenkraj 50.”

“Razumem vašo primerero. Vsega obžalovanja vredno je, ako duhovnik pade. Razumljivo je tudi, da se mnogi nad njim pohujšajo. Toda trezen človek mora take slučaje trezno premisliti in bo našel, da resničnost ali neresničnost vere nima o tem prav nič opraviti.

Ravno prav. Slučajno imam s seboj neki hrvatski nabožni list iz starega kraja. Znano vam je, da je del hrvatske duhovščine odpadel od Rima in si ustanovil neko starokatoliško ali narodno cerkev. Čujte, kako piše o teh duhovnikih prej omenjeni nabožni list! (Župnik bere):

Rev. Bernard Ambrožič, O.F.M.:

Kdo so odpadniki?

Poznamo jih, ki so bili naši kaplani, župniki, celo kanonikov nekaj. Nekateri teh ljudi so bili vzgojeni v zagrebškem semenišču, v katerem sem bil vzgojen tudi jaz. Potem jih je škof nastavljal kot kapelane, kakor je pred 50 leti nastavljal tudi mene. Nismo ostali vedno kaplani, temveč smo napredovali in postali kaj več. Mi vsi smo brali sv. mašo, krstili otroke, spovedovali in delili sv. obhajilo sebi in drugim. Nosili smo presv. Zakrament umirajočim in pokopavali mrtve. Učili smo in pridigovali, vse lepo, kakor ukazuje sveta Mati Cerkev.

Cerkev ukazuje nam svečenikom, da se ne ženimo, da živimo v sveti čistosti. Ali niso oni tega vedeli, ko so prejeli svete redove? Gotovo, vedeli so! Bili so pri pameti, pri popolni zavesti, niso bili otroci.

Toda, glejte! Bil je konj, ki je potožil drugemu: toliko ovsa vozim, a sam ga ne morem jesti. Tako so ti odpadniki, katoliški duhovniki, tožili drug drugemu: koliko smo že poročili drugih in jih poročamo še dan na dan — ali sami nismo oženjeni. Oženimo se še mi! Ali kako, ko se ne smemo, ko nam ni dovoljeno? Kaj, nesmemo? Naredimo drugo cerkev in vero, pa bomo kar sami drug drugega poročili. Ti mene, jaz tebe, pa bo mirna Bosna. Oženjeni smo, neomadežani smo — in moremo iti z jasnim licem med ljudi.

Pa je povedal neki čevljar to-le primerero: Živela sta muren in pudelj. Sestala sta se in gledala drug drugega. Muren reče pudelju: Ti, pudelj, kako si upaš med ljudi, ko imaš polno bolh? Pudelj pogleda natančneje in reče murnu: Ti, muren, ti nisi nič boljši. Imaš tudi polno bolh. Toda čuj, kaj ti povem. Začniva drug drugemu grizti bolhe, da svet to vidi. Seveda, izgrizla si jih ne bova, to je resnica, pa kaj zato? Ljudje bodo pa le mislili: izgrizla sta drug drugemu bolhe, sedaj sta čista. In tako bova mogla spet med ljudi.

Prav taki — je dostavil čevljar — so oni naši duhovniki, ki so se zavoljo ženske izneverili Cerkvi in sedaj še druge puntajo, da ji obrnejo hrbet.

In taki nesrečneži so drzni dovolj, da gredo med ljudi in jih pridobivajo na svojo stran. Čudno je, da res nekateri gredo za njimi. Pregovor pravi: našel je lonc pokrov, kakoršen je njemu primeren.”

Župnik je prenehal z branjem in je pogledal Toneta. Tone je zamišljeno gledal predse in lahen nasmeh mu je igral okoli usten. Ker župnik le ni izpregovoril, je on sam poprijel za besedo.

“To je z vašega stališča morda vse prav. Toda jaz trdim, da bi bilo bolje za vse skupaj, če bi bili tudi katoliški duhovniki oženjeni. Narava zahteva

svoje in je nepremagljiva. Zato bolj spoštujem one duhovnike, ki se javno oženijo, nego tiste, ki se delajo pred svetom lepe in čiste, med štirimi stenami pa — no, kaj bi pravil. Krivdo pa nosi cerkev s svojo nesmiselno postavo o neoženjenih duhovnikih.”

“Tone, ali veste vi mnogo tega, kar se godi med onimi štirimi stenami?”

“Hm, marsikaj vem, ostalo si pa lahko vsak pameten človek sam misli.”

“Marsikaj veste. Dobro. Ali bi hoteli povedati, odkod vse to veste?”

“Odkod? Vsak dan so v listih take reči. Koliko je pa skritega, da nikoli ne bo prišlo na dan! Čakajte, saj vam lahko takoj eno tako poročilo preberem. Če sem prej jaz poslušal vaše branje, zakaj ne bi še vi mojega?”

“Prav rad. Kar začnite!”

Tone je segel v kot in privlekel svoj dnevnik. Tako-le je bral:

“**Za zidovi župnišč** se dogajajo včasih neverjetne stvari, o katerih se le tu in tam prikrade kak glas v javnost. Tako poročajo te dni avstrijski časopisi, da sta bila v župniji Jabing v Burgenlandu aretirana župnik Štefan Panfalvai in njegova kuharica Eliza Roeske radi večkratnega detomora. Vsej župniji je bilo znano, da obstoji že dolga leta med župnikom, ki je sedaj že 65 let star, in njegovo dosti mlajšo kuharico, zelo intimno razmerje — in tako dalje.

To so posledice tistega neumnega celibata, ki prepoveduje duhovnikom, imeti žene. Zdrava kri si pa ne pusti delati predpisov. Ali bi ne bilo bolj pošteno, da bi imel zdrav duhovnik tudi sam ženo in otroke, kakor pa da samo pridiguje revežem, da morajo imeti veliko otrok, medtem ko sam skrivaj greši?”

Tone je končal branje in se ozrl na župnika. Župnik je vprašal:

“Ali je to eno tistih vsakdanjih poročil v vašem dnevniku, na katera ste se prej sklicevali?”

“Da.”

“Ali jih imate še kaj pri roki, morda takih, ki poročajo podobne dogodke iz malo bližjih krajev, nego je Burgenland. In še to: ali imate pri roki kaj več takih poročil, ki niso posneti po nekih avstrijskih listih, temveč jih ima vaš dnevnik direktno iz prvega vira?”

Tone je vprašujoče pogledal. Silni mir, s katerim je govoril župnik, se mu je zdel sumljiv in čutil je, da mora zelo paziti na besede. Negotovo je odgovoril:

“Ne bi bilo treba dolgo iskati.”

“Počakam vas, kar poiščite!”

“Nima pomena, vi hočete samo spraviti razgovor v drug tir. Jaz pa nočem iskati drugih primerov. Enega sem vam prebral zato, da ostaneva kar pri njem. Odgovorite in povejte, kaj mislite!”

“Kaj mislim, sem prav za prav že povedal, ko sem vam stavil vprašanja, ki so vam bila — žal — neljuba. Pa povem še enkrat. Prvič mislim, da tako ogromno število, kot se vam je prej zdelo, takih poročil ni. Drugače se ne bi obotavljali, postreči mi s še par zgledi.”

“Na to nisem bil pripravljen.”

“Prazen izgovor! Če se take reči tako splošno gode, kot ste prej trdili in kot sodi tudi vaš dnevnik, pač ne more biti nič lažjega, nego hitro pokazati tega ali onega duhovnika, ki je tak zločinec. — Drugič pa mislim, da večinoma vsa taka poročila nenavadno rada prihajajo iz kar mogoče daljnih krajev. V Ameriki beremo poročila o duhovniškem škandalu v Burgenlandu, tem pa najbrž razburja “verno” javnost kak prav masten ameriški duhovniški škandal, o katerem tu kaj malo vemo. In tretjič, mislim, da je pobirati taka poročila po listih iz devete dežele zelo lahka, pa obenem tudi zelo nevarna reč. Nevarna je že za resnega poročevalca, ker je skoraj nemogoče, preiskovati resničnost poročil iz tako daljnih krajev, toliko bolj nevarna za poročevalca, ki mu ni v prvi vrsti do tega, da poroča resnico, temveč mu je glavna stvar, da reče nekaj zoper duhovnike in cerkev. In te vrste mož je prav gotovo urednik vašega dnevnika, drugače bi ne mogel dati poročila o škandalu enega duhovnika, česar niti preiskovati ne more, tako splošnega naslova: za zidovi župnišč. In tudi bi se ne drznil, pri tej priliki udariti po duhovniškem celibatu in po Cerkvi, ki je ta celibat uvedla. To udrihanje ima očividni namen, v bravcu vzbuditi vtis, da skoraj vsak duhovnik — ‘sam na skrivnem greši,’ kot se tako ljubeznivo izraža vaš dnevnik.”

Tone je odgovoril:

“Gospod župnik, hudo ste obdolžili urednika mojega dnevnika, toda zdi se mi, da ste sami padli v prav tako nepoštenost, kot jo njemu očitete. Ali ni nevarno, da, celo nepošteno, trditi, da taka poročila v listih niso verodostojna?”

“Tone, obilna skušnja iz daljne in bližnje preteklosti uči in z nepobitnimi dokazi potrjuje, da ta moja obdolžitev ni nevarna in še manj nepoštena.”

“Zelo sem radoveden na te dokaze.”

“Poslušajte. Težko je za človeka, razna poročila raznih listov sproti preiskovati z ozirom na njihovo resničnost. Tako delo bi vzelo ogromno časa. Zato tudi res navadno nihče ne preiskuje in poročila iz daljnih krajev gredo mirno in nemoteno iz lista v list in so deležna vedno novih dodatkov in okraskov, kot si jih je očividno dovolil iz svoje lastne zaloge tudi urednik vašega nespoštovanega lista. Ali kljub težavam in mnogim žrtvam se je na Nemškem osnoval odbor resnih mož, ki so si stavili nalogo, taka in podobna poročila raznih nemških brezverskih listov temeljito preiskati. Odbor je deloval nekaj let in je prišel na sled mnogim prav grdih in nesramnim la-

žem brezverskega časopisja. Cela vrsta škandaloznih poročil o cerkvenih osebah, večinoma seveda le iz daljnih krajev je bila kar na celem izmišljena. Dotični odbor je uspehe svojih preiskav tudi objavil in jih opremil z vsemi potrebnimi krajevnimi in časovnimi podatki. Jaz imam doma knjigo, ki o tem poroča v vseh podrobnostih, in vam jo prav rad posodim, ako želite."

"Hm, to je bilo spet na Nemškem, torej v daljnem kraju. Mojemu listu očitata ta 'daljni kraj,' sami se pa le tudi sklicujete nanj."

"Le počasi, Tone! Če vaš dnevnik roma po Nemškem ali po Avstriji, moram iti za njim, ako ga hočem pogledati v oči. Zato sem vam navedel dejstva iz onih krajev, dejstva, ki zelo omajajo verodostojnost virov, iz katerih tako globoko in žejno zajema vaš dnevnik. Ostanite torej bliže, Tone, in jaz se bom resno potrudil, da tudi ostanem bliže."

Tone se je premaknil na stolu in si je s palcem in kazalcem pogladil brado. Misli so mu brzele po zadnjih številkah njegovega dnevnika in imel je vtis, da takih poročil iz bližine ni ravno manjkalo. Vendar si ni mogel izoblikovati v spominu določenega dogodka, da bi ga pomolil župniku pod nos. Sklenil je, da bo odslej bolj pazljivo bral in si skušal poročila dobro zapomniti. Toda umolkniti le ni hotel pred župnikom, ker bi to utegnilo vzbuditi sum, da je podlegel. Zato je odločno pripomnil:

"O, pa ostanimo bliže. Saj smo prav te dni brali o župniji sv. Tomaža, ki je le par sto milj oddaljena od tu, kako sta se župnik in kaplan sprla zavoljo lepe kuharice. In kaj se vse o župniku piše!"

"Seveda se piše. Toda saj berete, kako se piše. Ali je podan kak dokaz? Ljudje govore, stare mamicе govore, tako se sliši, pravili so, vse kaže, da . . . in tako dalje. To je način pisanja te vrste listov. Sama namigavanja, nič konkretnega, nič takega, da bi škandal v vsej goloti postavilo pred javnost. In vi seveda take stvari berete v globokem prepričanju, da za vsakim takim namigavanjem itiči popolnoma zrel škandal, zato imate v svoji notranjosti splošen vtis, da so vsi duhovniki okoli in okoli vas en sam ogromen utelešen škandal. Če vam pa rečem: izluščite iz tega splošnega vtisa nekaj popolnoma določenega in mi pokažite, ste v zadregi in morate s svojim listom vred ostati ali pri golem namigavanju, ali se morate pa zateči v deveto deželo, kamor upate, da ne bom mogel za vami. To je pa gotovo, da stara pesem o farovških kuharicah ne bo nikoli utihnila. Preveč se zdi zlobnemu svetu pripravna, da se iz nje kuje kapital za sovražnike duhovnikov in Cerkev. Poleg tega ne bo nikoli zmanjkalo ljudi s pokvarjeno fantazijo in nizkotnimi, nekročenimi instinkti, ki si ne morejo misliti absolutno nobenega

človeka brez službe spolnemu nagonu. V tem smislu tudi vaš umazani dnevnik govori o 'zdravi krvi, ki si ne da ukazovati.' Torej pesem o farovških kuharicah ne bo utihnila, to je gotovo. Prav tako gotovo pa je, da golo umazano sumničenje še niso dognana dejstva."

Tone je med tem prišel na drugo misel in jo je takoj povedal župniku. Tako-le je dejal:

"Pa pustiva to in postaviva, da imate v tem prav. Toda vendar ne boste trdili, da ves čas, odkar obstoji prepoved duhovniške ženitve, ni bilo v tem pogledu niti enega škandala. Vsaj to boste priznali, da se je ta ali oni duhovnik vendarle kedaj izpozabil. Tudi jaz priznam, da se taki poedini slučajji ne smejo posplošiti in ne gre, da bi zavoljo poedincev podtikali nenravno življenje vsem duhovnikom. Ali sem to prav rekel?"

"Gotovo, v tem vam dam prav."

"Dobro. Dalje morate tudi priznati, da prav taki poedini slučajji dajejo zlobnemu svetu, kot ga vi imenujete, povod, da se blati v brezverskih listih duhovniški poklic sploh. Ali ni torej popolnoma na mestu opazka na koncu prej omenjenega poročila v mojem dnevniku? Mislim namreč tiste besede, s katerimi pisavec obsoja duhovniški celibat. Ali bi ne bilo resnično v prid Cerkve same, ako bi ne prepovedala duhovnikom ženitve, zakaj na ta način bi kaj hitro izginila s sveta pesem o farovških kuharicah, ki se vam zdi tako krivična."

Župnik se je veselo nasmejal in je rekel:

"Tone, oprostite, da se vam moram smejeti. Zadržali ste naenkrat igrati vlogo svetovavca, ki bi rad dajal Cerkvi dobre svete. Stvar sama na sebi ni tako slaba, zakaj dobrih svetov je na zemlji vedno treba. Toda vam ta vloga slučajno jako slabo pristoji. Prvič zato, ker nikakor ne spadate med prijatelje Cerkve in to je znano, da dober svet iz neprijateljskih ust ne velja dosti več ko počen groš. In drugič vam ta vloga slabo pristoji zato, ker ni naštuđirana iz lastne vaše notranjosti, temveč samo pogreta rihta, ki vam jo je položil na mizo zopet vaš preljubeznivi dnevnik. Ko bi se vi vsaj enkrat potrudili, govoriti iz lastnega razmišljanja, ne zgolj po navdihnjenju vašega brezverskega lista!"

Tone je stopil po sobi in precej nejevoljen odgovoril:

"Morda ste to jako duhovito povedali, dragi gospod, ampak to vam povem, da na moje vprašanje niste prav nič odgovorili."

"To je res, Tone. Sicer moram pa izjaviti, da še nisem pri kraju z besedo. Preden pa odgovorim na vaše vprašanje, se mi je zdela ta opazka na mestu. Sedaj pa k stvari. Sedite!"

(Dalje prih.)

Nekaj žarkov božje modrosti.

(Iz naravoslovja.)

Rev. F. Pengov:

NAVEDEMO nekaj primerov, iz katerih odseva neskončna modrost božja v njegovem stvarstvu in sicer v delovanju ptic, oziroma hroščev. Ta živa bitja nimajo pameti, ne napreduje njih umetnost v tisočletjih prav nič, se ne učijo ena od druge, ampak zna vsaka to, kar rabi za življenje, že takoj prvi hip, četudi se je morda izlegla v popolni samoti in ni videla ne svojih starišev, ne bratov in sestic. Njena vednost obstoji samo v nekaterih dejanjih, a ta so zato nadvse mojstrsko zasnovana. Deluje namreč v njej drug, višji Um, — Bog.

Ptica, ki nikoli prej ne vidi niti gnezda, niti jajec in ne bi mogla vedeti, kaj je v jajcih, ako bi imela tudi najpopolnejši človeški razum; ta ptica začne znašati in graditi umetno gnezdo, ravno prav toplo in prostorno za prihodnje mladiče. Ko znese primerno število jajec, ostaja na gnezdu dolge ure in dneve, sedi skoro nepremično in kljubuje tudi nevarnostim, pred katerimi vsa plaha beži v dobah, ko ne vali. Ves ta trud je potreben le za zarod, zanjo prav nič ne.

Vsaka starica ima pri valjenju tako naravo, kakoršna je potrebna za njene mladiče. Ako bi n. pr. kokoš za svoje mladiče na ta način skrbela kakor golobica, golobica pa tako kakor kokoš, bi poginil ves zarod obeh.

Odrastla ptica takoj leti tja, kjer je zanjo pripravljen živež. Jeseni je v rojstnem kraju še toplo in še obilo hrane; pa ptica selivka ne more strpeti doma. Vzdigne se v temni noči in leti v toplejšo domovino. Zapri jo v toplo sobo in ji nasuj še toliko zrnja—prepelička se bo zaletavala ob okno in strop, da bo vsa krvava. Ko čas, pripraven za potovanje, mine, se pomiri tudi ona. Njena družica na sosednjih njivah se je letos izlegla; niti sanja se ji ne, kje je Egipet ali Turkestan, pa bo vstala in se napotila na dolgo pot. V pravem času se zimi umaknejo ptice, čeprav je niso še morda nikoli videle, ko so bile mnoge šele letos izvaljene; mladiči nekaterih ptic se selijo prej kot one, ki so že starejše. Kdo jim pove čas odhoda, kdo jim kaže pot v temi in megli in noči? Vsaka vrsta selivk ima svoja pota in svoje čase; nazaj v mrzlejši kraj se vrne prav takrat, ko dorašča mrčes, ki je ravno njej najpripravnejša hrana.

Čebela opravlja svoja dela po težkih in zamotanih računih višje računske vede in kemije. Mlada čebelica-delavka že prve dni svojega življenja pita zarod, namreč še mlajše delavke, trote in matico. Vsaki od teh treh vrst mora dajati drugačno in različno odmerjeno hrano, sicer bi se ves rod uničil. Par tednov je šele stara, pa gre brez kažipota po svetu in

seda ravno na one cvetlice, ki so pripravile zanjo hrane. Iz snovi istih cvetlic dela vosek in med in strup, za želo; vsega pravilno, v pravi meri, v pravem času. Pri izdelovanju satu je njena drobna glavica, ki ne zna ne pisati, ne čitati, ne računati, rešila težko vprašanje, vprašanje namreč: kakšno obliko morajo imeti satni lončki, da se doseže največja prostornina pri najmanjši porabi voska. Učenjaki so računali in se motili, čebelica pa prvi teden ve: šesterokotne morajo biti te celice, pa lepo gredo ena k drugi.

Brezov zavijač ima kaj težko nalogo. Ohraniti mora svoj maloštevilni zarod v težavnih razmerah: ne sme pustiti jajčec na zraku, ker bi se posušila; želodec njene ličinke hoče imeti le osehlo listje, toda ono, ki pade na zemljo, je na soncu takoj presuho, v dežju pa premokro. Ubogi mali rilčkar še nikoli ni videl ne jajčeca, ne ličinke. Tudi ga niti najmanj ne zanima, da bi pogledal drugje, kakšen bo njegov prihodnji zarod. Kako naj torej ustreže potrebam, katerih sploh ne pozna? Dva ali tri dni se veseli svojega življenja na zelenih listih, potem gre resno na delo za svoje potomce. Poišče si primeren, ravno prav razvit list na bukvi, gabru, leski ali jelši. Sede na gornji rob in začne list rezati. Pri tem delu zopet reši silno težko nalogo iz višje računske vede, namreč kakšna naj bo urezana ploskev, da se bo iz nje dal zviti primeren lijak, in sicer tako, da se bo potrebovalo za zavijanje kar najmanj truda. Človek je potreboval tisočletja, da je prišel do takih računov; rilčkar ga pa reši s svojo drobno glavico in topimi očesci v enem zamahu.

Ko je list urezan in glavna žila primerno načeta, da urezana ploskev samo omahne, ne pa odpade, gre mali hrošček na spodnjo stran lista ter ga zavija. Prvič list le rahlo zavije in spet popusti; nato gre v rahli zavoj, tam naredi primerne jamice v listno kožico, položi noter nadebudni zarod, gre zopet iz lijaka in ga zdaj tesneje zavije. Da se lijak ne razpusti, napravi posebne vbodljaje, v katere zatlači konec urezane ploske. Pogosto zamaši tudi spodnji konec lijaka. V eni sami uri je z vsem delom gotov, odleti in se za zarod nikoli ne zmeni. V maju in juniju ga lahko gledaš pri njegovem delu. V naravoslovskih knjigah nosi latinsko ime *Rynchites betulae*.

Hrastov kozliček je tudi taka umna butičica, — oziroma v njem lepo deluje božja modrost in skrb. Na hrastovem lesu se zbudi k prvemu življenju drobna ličinka. Z brezzobimi čeljustmi gloje les pred seboj, ga požira in pušča za seboj kot mlevko. Tako se zariva v deblo, kjer si dolbe pot svojega življenja najmanj tri leta. Kajne, to je rudar! Ne vidi, ne sliši, ne duha. Kaj more taka stvarca, ki živi le za

temno steno starega hrasta, vedeti o svetu ali o prihodnosti? In vendar dela prav tako, kot bi vedela vse, kaj je njena prihodnost in kakšne nezgode bi ji mogel prinesiti in povzročiti zunanji svet. Naj se pa vije njena pot v lesu še tako mnogostransko, blizu površja ne bo nikoli prišla, kajti tam so njeni smrtni sovražniki z dolgimi kljuni in lačnimi želodci, namreč žolne in detli. Toda, kako bo prišla iz temne ječe, ko se bo preobrazila v zalega hroščka? Takrat si pač ne bo več mogla dolbsti pota in vendar bo prikrojena za lepše življenje v luči in svetlobi, zunaj v zlati svobodi. Morala bo torej iti venkaj izza lubja. Treba ji je torej pot pripraviti že sedaj. Ali ličinka kaj ve sedaj, kakšno bitje bo pozneje? In če bi to vedela — kako bi mogla vedeti, da kot močnejši junak s krepkimi čeljustmi ne bo mogla izsekati pota iz ječe? Če pa že zdaj kot ličinka naredi pot na zunanji svet — kako se naj zavaruje pred sovražniki, ko bo počivala kot buba v dolgem, nevzdrannem spanju? Vse to naj ve in se za prihodnost kar najpopolneje preskrbi ta mala stvarica, ta priprosta reč, ki je pravzaprav le košček črevesa s čeljustmi in ki se zdaj leno pomika po temnih hodnikih hrastovega debela! In vendar, — enkrat v svojem življenju gre v nevarnost, izje si pot proti površju, prežre ves les, načne tudi lubje in pusti kvečjem le tanko kožico hrastove skorje. Nato gre nazaj v les in tam naredi širšo jajčasto duplino, natančno tako veliko, kot je potrebna, da se bo mogla gibati kot razvit hrošč z dolgimi nogami. Odprtino na zunanji založi s čudovitimi utrdkami, ki dajejo varstvo proti sovražnikom,

vendar pa niso tako močne, da bi jih prihodnji hrošč ne mogel odstraniti in iti preko njih venkaj. Prva utrdba je iz grude drobno sesekanega lesa; drugo utrdbo naredi iz rudninske snovi, ki si jo je v življenju nabirala iz hrastovega lesa in jo v životu shranila za dan potrebe; to snov izcedi zdaj iz sebe, jo predela in zlepi v skledičast pokrovec, na zunanji vzboknjen, trd kakor kamen. Znotraj za to utrdbo naredi včasih še eno iz razgrizenega lesa. Zdaj začne pripravljati sobico — spalnico za mirno spanje do dneva vstajenja. Okrog in okrog nastrže iz lesa drobičja, mehkega kot puh, in obloži z njim en milimeter na debelo vso spalnico. Nato odloži orodje, sleče trdo kožo in se vleže kot buba z mehko poltjo na mehko posteljo. Njeno zadnje delo je, da se prav obrne za prihodnje vstajenje. Ko se namreč vzbudi, bo že junaški hrošč s trdim oklepom, ki se ne bo mogel obrniti.

Ličinka torej živi in dela za prihodnost, kakoršne nikoli ni videla in o kateri je ni poučeval nihče. A se ne zmoti nič. Pride gotov dan, hrošč se vzbudi, razmakne s krepkimi mahljaji vse lesene utrdbe; suva v rudninski pokrov, ki je sicer tako trd, da se ne da zdrobiti, pa je pritrjen tako umno, da se od notranje strani cel odlušči, in junak stopa preko njega proti izhodu. Črvojedino razmakne; pregrize oni tanki lub, ki je še ostal in — lepi hrošč z dolgimi tipalnicami je na lepšem svetu. Živalica, kje si vse to zvedela? Kajne, dobri in skrbni Stvarnik ti je dal tak nagon.

Slovanski jubilej.

(Iz pastirskega lista jugoslovanskih škofov ob 1100letnici sv. Cirila.)

V vrsti svetih jubilejev, s katerimi je Gospod tako obilno blagoslovil naše dni, nam je eden posebno drag in ljub. To je poseben jubilej vprav slovanskih katoliških narodov. Jubilej, v katerem je združena naša verska katoliška slava in naš narodni ponos.

Ob koncu leta 826 ali v začetku leta 827 je bil v mestu Solunu rojen sv. Ciril, eden izmed dveh bratov-apostolov slovanskih. Torej praznujemo 1100letnico našega apostola sv. Cirila.

Najlepši spomini se pri tem zbujejo v naših srcih. Ko je bil pred 1100 leti rojen in v krstu preroben sv. Ciril, je že napočil čas milosti in zveličanje veliki družini slovanskih narodov. Gospod ga je namreč v svoji dobrotljivi Previdnosti že takrat izbral, da z bratom sv. Metodom ponese blagovest sv. evangelija slovanskim narodom in jih privede na pot k večnemu zveličanju.

Sv. Ciril je bil sicer mlajši izmed obeh bratov-apostolov, a bil je učenejši v sveti znanosti in izobraženejši v slovanskem jeziku; on je namreč iznašel staroslovenske pismenke in postal ustanovitelj slovanske književnosti, ustanovitelj slovanske krščanske prosvete. Staroslovenski življenjepis sv. Metoda, napisan že v 9. stoletju, ponovno omenja, da je sv. Metod pri apostolskem delu med Slovani pokorno in ponižno služil svojemu mlajšemu bratu. Sv. Ciril je bil torej glava in duša slovanskega misijonskega delovanja naših apostolov. Torej ob tisočstletnici sv. Cirila po pravici slavimo spomin obeh slovanskih apostolov.

Sveta brata sta deloma sama, deloma posredno po svojih učencih pokristjanila skoraj vse Slovane. Vzhodni in zapadni Slovani ju slave kot svoja apostola.

Res je bilo že pred svetima bratoma pokristjanjenih mnogo Slovanov. Toda ta sveta moza Previdnosti božje sta znala, kakor še nihče pred njima, približati se srcu mladih slovanskih narodov, jih objeti in vzgajati z veliko ljubeznijo in z očetovskim razumevanjem za njihove potrebe in boli, govoriti jim v njihovem sladkem jeziku, podati jim evangelij Kristusov v besedi in pismu, ki je bilo Slovanom razumljivo, prilagoditi se njihovim blagi duši. In zato je bil uspeh njenega apostolskega delovanja tako obilen in bogat. Slovani so po sv. Cirilu in Metodu vzljubili krščanstvo, sprejeli ga v srce, s krščanstvom prešili vse svoje življenje in čuvstvovanje. In od tedaj so mu ostali vedno zvesti. Zvesti do danes. Sveta brata sta s svojo apostolsko modrostjo in s svojo požrtvovalno ljubeznijo pokristjanila slovansko dušo.

In to je njuna zasluga. V tem je njun pomen za našo vero in za našo versko zgodovino. Vsa poznejša stoletja so žela sadove njenega truda in znoja. In vse naše poznejše versko življenje in vsa naša poznejša verska zavest in vsi naši poznejši boji za sveti Križ in Cerkev imajo korenine v onem nebeškem semenu iskrene in globoke vere, ki sta ga onadva vsejala v dušo naših pradedov.

Zato nam je tako drag njun spomin. Zato na sveta brata-apostola prenašamo vso svojo ljubezen do naše očetovske katoliške vere. Onadva sta duhovna, verska očeta katoliških slovanskih narodov.

Zahvalimo se njima, bratje v Kristusu, ob njunem in našem jubileju. Zahvalimo se njima in Gospodu, ki je tako zgodaj pogledal na nas v globočini svojega usmiljenja in nas privedel iz teme k božji svetlobi in v božje kraljestvo, da smo postali Njegovi otroci in dediči vseh onih neizrečenih darov resnice in milosti, ki jih je naš Odrašenik shranil v svoji sveti Cerkvi, da se toliko stoletij grejemo na soncu edine in prave vere Kristusove!

Prosimo Gospoda, da med nami vedno varuje neomadeževan ta sveti zaklad naših apostolov, da v nas in v vsem našem narodu zopet dvigne njun duh, duh globoke, žive, katoliške vere!

Da, katoliške vere!

Vsa zgodovina svetih bratov priča, da sta naše očete vedno vodila h katoliškemu Rimu. S papeževim dovoljenjem sta oznanjala evangelij med Slovani. Pri papežu sta iskala zavetja. Papež je svetemu Metodu podelil škofovsko posvečenje, nadškofovsko oblast in posebno pooblastilo za širjenje svete vere med vsemi slovanskimi narodi. Papežovo vrhovno oblast sta

v besedi in dejanju vedno priznavala.

Sv. Ciril in Metod sta vzvišeni vzor katoliškega (vesoljnega) in apostolskega duha; v njunem življenju in delovanju se lepo razodeva vesoljnost in edinstvo svete Cerkve.

Cerkvena edinstvo, verska edinstvo Slovanov, to je duhovna oporoča naših svetih apostolov. Ta misel je volila njuno delovanje. Ta želja je nagibala rimske papeže, da so potrdili njuno apostolsko delovanje.

Kot svetnike ju časti katoliška Cerkev. In Cirilov grob v cerkvi sv. Klementa v Rimu je glasna in jasna priča, kje je bilo njuno srce: S svetim katoliškim Rimom, ob Petru, ki ga je Odrašenik postavil za podlago Cerkve in vrhovnega pastirja vseh ovac in vseh jagnjet.

Tudi mi, bratje v Kristusu, se držimo tega Rima in Petrove skale! Kjer je Peter, tam je Cerkev. Kjer je papeštvo, tam je moč in edinstvo, tam je življenje. Samo enemu je rečeno: "In dal ti bom ključ nebeškega kraljestva. In karkoli boš zavezal na zemlji, bo zavezano v nebesih, in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano v nebesih." (Mt. 16, 19.)

In samo v tej Petrovi Cerkvi, edini, sveti, katoliški in apostolski, je naše zveličanje. V njej, skrbni in skupni Materi vseh ljudi in vseh narodov, ki jih vse pritiska na svoje prsi z enako nežnostjo in z isto ljubeznijo, ki jih vse brati v Bogu in Odrašeniku vseh, ki jih vse zbira in zdržuje v veliko vsesvetovno družino otrok božjih, ki izvršuje Gospodovo naročilo: "Pojdite torej in učite vse narode." (Mt. 28, 19.)

Tej dobri Materi bodimo zvesti, dragi bratje v Kristusu! Ona je tudi naša mati. Ona je tudi naša slovenska Cerkev, ker je Cerkev celega sveta. Enajst in več stoletij smo se grelji v njenem naročju, pa nam ni nikoli nič zalega storila. Nasprotno, dala nam je vse, kar imamo velikega in lepega. Dala nam je vero, poštenost, nrvstvenost in izobrazbo.

Vračajmo ji ljubezen za ljubezen! In odbijmo od sebe vse tiste, ki nam hočejo raniti to sveto Mater. Nikoli ne pozabimo apostolovih besed: "Vsi namreč ste otroci božji po veri, katera je v Kristusu Jezusu. Zakaj katerikoli ste v Kristusu krščeni, ste Kristusa oblekli. Tukai ni Jud, ne Grk, ne suženj, ne svoboden . . . Zakaj vi vsi ste eno v Kristusu Jezusu." (Gal. 3, 26-28.)

Samo v sveti katoliški Cerkvi zore sadovi življenja in kreposti; samo v njej, ki je ysa sveta, vsa velika in sijajna, ki je polna svetnikov, polna kreposti, polna presvete Evharištije; ki vedno živi, vedno močna in mlada.

Naše mesto je ob sv. Cirilu in Metodu. Njuna Cerkev je tudi naša Cerkev. Sveta rimska, katoliška Cerkev je tudi naša Cerkev.

Njuna prosveta je tudi naša prosveta. Ona sta nam prinesla krščansko izobrazbo. Ona sta nas s knjigo in prosveto privedla k Bogu.

Taka naj bo tudi danes naša izobrazba! Plemenita, krščanska, katoliška izobrazba. Naj naša izobrazba teži k Bogu! Naj hrepeni po duhovnih, večnih dobrinah, a ne samo za zemeljskim blagostanjem in užitkom! Naj širi kraljestvo božje v človeški družbi in v dušah in naj povsod spoštuje Gospodovo postavlo!

Sveta brata sta bila apostola božjega kraljestva med slovanskimi narodi. To kraljestvo božje sta ona nam zapustila kot dediščino. In skrb za to kraljestvo božje, to je zahteva naše hvaležnosti njunemu spominu.

Toda, bratje v Kristusu, to njuno delo je pokvarila človeška zloba. V njive slovanskih narodov, v katere sta ona sejala seme božje resnice in cerkvene edinstvi, je vsejal sovražnik, hudobni duh, zmoto in razkol. Žalostni cerkveni razkol je potegnil za seboj tudi velik del krščanskih slovanskih narodov, katerim sta sveta brata oznanjala božjo besedo. Ne toliko po svoji krivdi, kolikor zaradi nesrečnih razmer in tujih grehov se danes še celi bratski slovanski narodi nahajajo izven materinskega naročja svete in vesoljne katoliške Cerkve. In kot bridka rana že več stoletij teži ta razkol Cerkev božjo. In stoletja že Cerkev vzdihuje po velikem dnevu obnovitve cerkvene edinstvi med krščanskim Vzhodom in katoliškim Zahodom, "da bodo vsi eno." (Jan. 17, 21.)

In danes se klic po tem velikem dnevu oglašča s podvojeno močjo in gorečnostjo. Ko sovražniki svetega Križa z divjim sovraštvom besne proti vsemu, kar nosi na čelu Kristusovo ime, se morajo tudi vsi Kristusovi verniki zediniti v edinosti Kristusove vere in ljubezni. Vsi veliki možje svete Cerkve dandanes molijo in delajo, da čimprej zopet zasvita veliko jutro sprave. Kristusovi namestniki na Petrovem prestolu vedno bolj upirajo pogled na krščanski Vzhod, in kličejo vse verne sinove svete Cerkve, da za to božje delo zastavijo svoje najboljše moči.

Slovanskim katoliškim narodom, nam je predvsem namenjeno njihovo vabilo. Za naše brate gre pri tem, za njihove nemurjoče duše, za veje istega debla, na katerem smo tudi mi rastli.

Bratje! Pridružimo se vsi temu svetemu apostolskemu delu!

Pri katoliških slovanskih narodih se je živo razmahnilo Ciril-Metodijsko gibanje za cerkveno edinstvo. Tudi mi ne sme-

Vsi moramo delati za cerkveno edinstvo, vsak v svojem krogu in po svojih razmerah. Eno pa morajo delati vsi brez izjeme. Z gorečim krščanskim življenjem, s svojo globoko pobožnostjo morajo biti našim ločenim bratom vsi glasne in žive pričesnice in življenja katoliške Cerkve, "da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih." (Mt. 5, 16.) Ako bomo mi katoličani živeli pristojno našemu krščanskemu poklicu, se bodo morale odpreti oči vsem, ki iščejo resnico. In vsi morejo biti razširjevalci dejanske krščanske ljubezni in bratstva nasproti ločenim bratom. Ne mrznja, ne preziranje, ne nezaupanje, marveč ljubezen osvaja srca in rodi ljubezen.

Vsi moramo žrtvovati. Z apostolskim delovanjem in s prispevki moramo podpirati misel cerkvene edinosti. Lepo srestvo imamo v Apostolstvu sv. Cirila in Metoda. Pravila te družbe je ponovno pohvalila sveta stolica. Ta pobožna družba je razširjena po vseh katoliških slovanskih deželah. To je orga-

Škof A. M. Slomšek, velik apostol zedinjenja.

mo biti zadnji. Nam je Previdnost božja namenila častno nalogo, da naj bomo most, po katerem bi k cerkvenemu edinstvu prišli naši najbližji bratje po krvi in rodu.

Zavedajmo se vsi te velike in zgodovinske svoje naloge! Umevajmo in poslušajmo klic časa!

Zdi se že, da se že polagoma svita zora novega dne. Blizu smo eden drugemu, da se moremo med seboj seznaniti in sprotovati. Padle so meje, ki so nas stoletja delile in ustvarjale ožrače predsodkov in nezaupanja. Mnogi slovanski bratje so od blizu spoznali in začeli ceniti katoliško Cerkev. Katoliška ljubezen do njihove nesreče in bede je zgradila mostove do njihovih src.

In dozdeva se, da se že opažajo sadovi. Vedno bolj pogosto se slišijo prijazni glasovi o katoliški Cerkvi in klici po spravi.

Primimo, bratje, roko, ki se nam nudi!

Jubilej sv. Cirila naj bo prerojenje apostolstva in vneme za veliko delo cerkvenega edinstva z našimi vzhodnimi brati v Kristusu!

Vsak, dragi verniki, more in mora sodelovati pri tem delu.

nizacija, namenjena najširšim slojem, organizacija preprosta in lahka. Udje so dolžni vsak dan nekaj malega moliti za cerkveno edinstvo in vrhu tega vsak mesec darovati prav malenkostno vsoto za potrebe te pobožne družbe in se zanimati za širjenje in napredek Apostolstva. (V Ameriki 60c letno.) Ta bratovščina naj se pri nas ob tem jubileju še bolj utrdi in razširi. V vsako našo župnijo naj se uvede. In vsak zaveden katolik naj se vpiše v Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

In predobrotljivi Gospod, tako upamo, bo pogledal na veliko skupno molitev milijonov katoliških Slovanov in na molitev naših apostolov sv. Cirila in Metoda. Slišal bo glas Cerkve, ki vsako leto na praznik naših apostolov moli: "O, naj vse, ki so zašli v zmoto, zbere en Kristusov ovčnjak; in naj se sveta vera še lepše razcvete."

Pa bomo zopet vsi eno v veri in ljubezni, v polnem zmislu "ena čreda in en pastir." (Jan. 10, 16.)

Pa bo zopet vsem slovanskim narodom zavladal blagi božji Kralj miru in ljubezni, naš Gospod Jezus Kristus. Njemu, Kristusu Kralju slava in čast na vse veke!

Sedež Apostolstva v Ameriki je: Lemont, Ill., P.O. Box 443.

Marija in vzhod.

Dr. Franc Grivec.

MARIJIN kongres v Ljubljani z mnogoterimi prireditvami in govori je nazorno dokazal globoko in raznovrstno vsebino Marijinega češčenja, osvetil je zvezo Marijinega češčenja z verskim življenjem in z najvažnejšimi krščanskimi resnicami. A vsa mnogoterost Marijinega kongresa bi bila nekam enostranska, ako se ne bi ozrli tudi na krščanski Vzhod, ako ne bi proslavili Marije kot Mater krščanske edinstnosti, kot skupno Mater vzhodnih in zahodnih kristjanov. Ta stran Marijinega češčenja ima globoko zgodovinsko in dogmatično podlago. To stran Marijinega češčenja toplo priporoča sveta Cerkev posebno v najnovejšem času, po papežu Leonu XIII. in po sedanjem svetem očetu Piju XI. Sedanji sv. oče ves gori za krščanski Vzhod in nas izrečno opozarja, da se pri težavnem delu za cerkveno edinost zaupno zatekajmo k Devici Mariji. Na mednarodnih Marijinih kongresih se je večkrat razpravljalo o tem predmetu, tako n. pr. l. 1903 v Einsiedelnu in l. 1906 v Freiburgu v Švici.

Kraje, ki se odlikujejo po naravni lepoti, pobožni kristjani kaj radi posvečujejo prelepi nebeški Kraljici Mariji; na takih krajih zidajo Mariji cerkve in kapele. Blejski otok n. pr. bi ne bil tako lep, ako ne bi stala na njem Marijina cerkev. Tako je tudi cesar Konstantin, prvi krščanski cesar, krasno mesto Carigrad, po legi najlepše mesto na svetu, posvetil prelepi nebeški Kraljici. Ko je mesto obzidal in okrasil z mnogimi cerkvami in drugimi stavbami (leta 330), ga je posvetil "naši Gospej preblaženi Bogorodici, vedni Devici Mariji." Spomin na to posvečenje se praznuje v grški cerkvi 11. maja. Liturgične pesmi tega dne se pričenjajo s kitico: "Kraljica mest se danes posvečuje Kraljici vsega stvarstva, kajti po njej dobiva moč nad sovražniki." — Kakor je Jeruzalem mesto Kristusovo in Rim mesto Petrovo, tako je bil nekdanj Carigrad Marijino mesto.

Mariji se je priporočal Carigrad v času vojnih nevarnosti, ob potresih in kužnih boleznih. Marijine pesmi in Marijine podobe so spremljale vojake v boj proti poganskim narodom, ko so divje napadali Carigrad, da bi odtod poplavalili krščansko Evropo. Tako je Carigrad več stoletij zmagoslavno odbijal napade Avarov, Saracenov in Turkov. Posebno znamenita je rešitev Carigrada l. 626 proti Avarom. L. 678 in 717 proti Saracenom. V spomin te trojne rešitve se v vzhodni cerkvi prepeva prekrasen Marijin slavo-spev, akathistos, t. j. slavo-spev, ki se moli in poje stoje. To je eden najlepših spevov, kar jih pozna svetovna književnost, pravi pesniški biser. V tej pesmi se Carigrad, kot Marijino mesto, zahvaljuje in priporoča svoji zaščitnici Bogorodici. Carigrad na-

stopa posebljen kot Marijin varovanec. Slavo-spev se začne s posvetitvijo Mariji: "Tebi, nepremagani vojvodinji, ki si me rešila poganske nevarnosti, posvečujem jaz, tvoje mesto, zmagoslavno zahvalno pesem. Ti pa, ki imaš nepremagljivo moč, reši me vsakršne nevarnosti, da ti morem vzklikniti: Pozdravljena, Nevesta deviška!" Končuje se pa: "O vseslavljena Mati, ki si rodila božjo Besedo, svetejšo kakor vsi svetniki, sprejmi milostno ta dar slavo-speva; reši vseh nevarnosti in prihodnje obsodbe nas vse, ki ti kličemo: "Aleluja!" Carigrad je končno omagal v veri in v boju proti sovražnikom. A Grki pripisujejo posebni pomoči Marije Device, carigrajske pokroviteljice, da je Carigrad tako dolgo odbijal napade azijskih poganskih narodov in je tako dolgo ščitil Evropo pred poganskimi napadi.

Na Vzhodu se je najbolj dvignilo češčenje Mater božje, kot božje Porodnice — Bogorodice, odkar je bilo na efeškem cerkvenem zboru (l. 431) premagano krivoverstvo. Nestorij je v Kristusu ločil božjo in človeško osebo; trdil je, da je Marija samo mati Kristusa — človeka, ne pa mati Kristusa — Boga. Proti temu krivoverskemu nauku so pravoverni kristjani poudarjali, da je Marija mati, porodnica Kristusa — Boga, božja Porodnica, Bogorodica. To versko prepričanje se mnogovrstno in bujno izraža v vzhodnem bogoslužju, v bogoslužnih pesmih in molitvah.

Carigrad je bil od 5. stoletja dalje središče vzhodne cerkve. Zato lahko rečemo, da je bil pod vodstvom Carigrada ves krščanski vzhod na poseben način posvečen Mariji. Res je bil Carigrad središče mnogih vzhodnih slabosti in napak, središče državnega poseganja v cerkvene zadeve, središče cezarpapizma in vseh slabosti, ki se zaznamenujejo z imenom bizantinstvo. A carigrajsko ljudstvo je bilo pobožno in vneto za čast Device Marije. Carigrajsko ljudstvo je zastopnike prave vere in pobožnosti večkrat branilo proti nasilnim cesarjem in krivovercem. Tako je branilo sv. Janeza Zlatousta, tako se je zbiralo okoli pravovernih menihov. Carigrad ni bil samo središče vzhodnega sijaja in častihlepnosti, ampak od 5. stoletja dalje tudi središče vzhodnega poniževanja. V grških samostanih v Carigradu in okolici so nastale najlepše bogoslužne pesmi in molitve, tam se je sijajno razcveto vzhodno bogoslužje.

Gotovo je, da ima Marija v zapadni katoliški Cerkvi nadvse častno mesto tudi v bogoslužju, v bogoslužnih knjigah, v molitvah in pesmih. A prav tako gotovo je, da se vzhodno bogoslužje spominja Marije obširneje in sijajneje. Zapadno bogoslužje je v primeri z vzhodnim bolj resno in trezno; vzhod-

no pa je bolj bajno in sijajno. Posebno sijajno in živahno je vzhodno bogoslužje v obilnih Marijinih praznikih, molitvah in slavospevih. V bogoslužju je živo izražena misel, da Jezusa povsod spremlja Marija. Orientalci se rad pogosto s posebno ljubeznijo in ganjenostjo obrača k Mariji. Nobenega daljšega spěva ne more končati, ne da bi se vsaj ob koncu spomnil milostive Bogorodice.

V sedanjih božjih hramih vzhodnega obreda se že na zunaj izraža posebno češčenje Bogorodice. V spodnjih cerkvah je pred oltarjem stena svetih podob — ikonostas. Na tej steni zavzema Marija vedno prvo mesto za Jezusom. Na vsakem ikonostasu je na desni podoba Jezusova, na levi pa podoba Marijina, potem šele podoba svetnika, kateremu je posvečena cerkev.

Pri vzhodni maši (liturgiji) se večkrat omenja Devica Marija, in to vselej pred vsemi drugimi svetniki, s posebnim spoštovanjem in z mnogimi visokimi naslovi.

Pred sv. mašo dene mašnik poleg glavne hostije (agneč) na pateno še del hostije v čast Bogorodici z besedami: "V čast in spomin preblagoslovljene Gospe naše, Bogorodice in vedne Device Marije; po njeni priprošnji sprejmi Gospod to žrtev na prenebesni tvoj žrtvenik."

Pri sv. maši in sploh pri sv. opravilih se večkrat spominjajoč se presvete, prečiste, preblagoslovljene slavne Kraljice, naše Bogorodice in vedne Device Marije z vsemi svetniki, sami sebe, drug drugega in vse naše življenje Kristusu Bogu izročimo."

Pri sv. maši in pri drugi službi božji se večkrat molijo antifone (in psalmi), pri katerih se za vsako vrsto ponavlja vzklik: "Molitvami Bogorodicy, Spasi, spasi ny." (Po priprošnjah Bogorodice, Odrešnik reši nas.)

Po izpreminjevanju (povzdigovanju) pokadi duhovnik svete skrivnosti Telesa in Krvi Kristusove z besedami: "(Te darove ti darujemo) v čast presvete, prečisti, preblagoslovljeni in slavni naši Kraljici Bogorodici in vedni Devici Mariji." Kor (ljudstvo) pa odgovarja: "Zares, dostojno (vredno) je slaviti tebe, Bogorodico, vedno blaženo in vso brezmadežno, Mater Boga našega. Častitljivejšo od kerubov, brez primere slavnejšo od serafov, ki si brez madeža rodila Boga, Besedo, ki si resnično Bogorodica, tebe poveljujemo."

V vzhodnih bogoslužnih knjigah ima Marija neprimerno več molitev in pesmi nego v zapadnem bogoslužju. Vsaka bogoslužna pesem se končuje s posebno kitico v čast Bogorodici, kakor se pri nas vsaka taka pesem navadno končuje s kitico na čast sv. Trojici. Čudovita je iznajdljivost in gibčnost vzhodnih pesnikov, ki so pri najrazličnejših pesmih znali poiskati kako misel za Marijino kitico (bogorodičen, theotokion). Takih Marijinih kitic je na tisoče. V

postu se pridevajo še posebne kitice v čast žalostni Materi božji pod križem (krestobogorodičen, staurotheotokion). N. pr.: "Videč svojega Sina visečega na križu si plakala in vpila: Preljubljeno moje dete, kje je zašla tvoja svetlonosna dobrot, ki je okrasila človeško naravo." — "Ko so brezbožni ljudje Odrešenika in življenje vseh obesili na les, takrat je prečista ovčica in Mati božja zraven stala in jokajoč vzdihovala: Moje najslabše dete, luč mojih oči, gorje mi. Kako trpiš, k lesu pribit, sredi razbojnikov, ti, ki si zemljo obesil nad vodami!"

Podobno se pri delitvi blagoslovil in zakramentov velikokrat spominjajo Device Marije z vzdih, molitvami in pesmimi. Pri blagoslavljanju vode se prelepo opeva Marija, n. pr.: "K Bogorodici se marljivo zatekamo, grešni in ponižni, skesano padamo pred teboj in kličemo iz globočine duše: Kraljica, pomagaj nam, usmili se nas. Hiti, poginjamo od množice grehov. Ne zavrzi svojih služabnikov praznih; saj v tebe imamo edino upanje."

Pri delitvi poslednjega olja ganljivo prosijo Marijo in jo opevajo kot tolažnico in zdravje bolnikov.

V pretresljivih molitvah ob smrtne boju se zaporedno kliče na pomoč Jezus in njegova mati Marija. Tu se ubirajo najmilejše strune ljubezni in usmiljenja, da bi Marija pri svojem Sinu prosila za ubogega grešnika, da bi strogega Sodnika ganila k usmiljenju. N. pr.: "H komu naj zavpijem? Kdo bo sprejel moj bolesten plač in srčne vzdih? Samo ti, vsa brezmadežna, čista, upanje kristjanov in vseh grešnikov . . . Hiti mi na pomoč, reši me, da bi te mogel slaviti na vse veke, sveta Bogorodica!"

Kakor v molitvah in pesmih, tako se je Marija slavila tudi v vzhodnem slikarstvu. Marija je najljubši predmet vzhodnih cerkvenih slikarjev. Bizantinske (grške) slike Matere božje so bile do 13. stoletja razširjene po vsem krščanskem svetu; v Rimu in na zapadu sploh, so bile prav tako domače kakor na vzhodu. Najimunitnejše rimske in druge zapadne Marijine podobe so vzhodnega izvora, prinesene z vzhoda ali naslikane po vzhodnih vzorcih.

Med sedanjimi vzhodnimi kristjani se kot Marijini častilci predvsem odlikujejo Rusi.

Grška meniha sv. Ciril in Metod sta deloma sama, deloma po učencih zanesla vzhodno pobožnost do Marije Device med Slovane.

Tako je Marija ljubeznivo stala ob zibeli krščanstva v Rusiji. Prva ruska krščanska cerkev v Kijevu je bila posvečena Kristusu, sveti modrosti božji. V tej cerkvi ima odlično mesto Bogorodica. Mozaik Bogorodice iz prvotne cerkve je še zdaj ohranjen na steni, ki je ni moglo razrušiti nobeno razdejanje; zato se imenuje "neporušna stena." A skoraj istočasno je sv. Vladimir sezidal Mariji še posebno cerkev, imenovano "Desjatska cerkev." Glavni in prvi ruski

samostan "Pečerska Lavra" v Kijevu se odlikuje po čudodelni podobi Marijine smrti (uspenie); njej je posvečena glavna cerkev tega samostana. Kijev in posebej samostan "Pečerska Lavra" je zibel ruskega krščanstva in prvo ognjišče ruske krščanske prosve- te. To ognjišče ruskega krščanstva je bilo posveče- no Devici Mariji; Marija je stala ob zibeli ruskega krščanstva.

Od 15. stoletja dalje je postala Moskva središče Rusije, a ne samo po vojni sili in po vnanjem sijaju, marveč tudi po mnogih Marijinih podobah in cer- kvah. Glavna cerkev na Kremlju je Marijina (Uspenska) cerkev; v tej cerkvi so kronali ruske carje. Ko je Peter Veliki sezidal Petrograd, je dal prinesiti tja slavno podobo Kazanske Matere božje, da bi pridobil srca ruskega ljudstva za Petrograd.

V Rusiji je veliko število Marijinih cerkva, mno- go kapelic in izredno veliko število čudodelnih Ma- rijinih podob. Važnejših čudodelnih podob je do 500. Mnoge izmed teh imajo posebne spominske

dneve. V cerkvenem koledarju (n. pr. pri Malcevu) se našteva okoli 150 takih Marijinih podob, ki imajo svoje praznike.

Sv. oče Pij XI. je Rusijo imenoval "deželo mo- litve." Ruski narod še veruje in še moli. A k temu je predvsem pripomoglo Marijino češčenje. Mariji- no češčenje daje Rusiji oni skrivnostni sijaj, po ka- terem se Rusija ponosno imenuje "sveta Rusija." Ru- ski filozof — svečenik Sergej Bugakov — je prepri- čan, da bo Bogorodica rešila Rusijo, ker se po ruski zemlji še poznajo stopinje Bogorodice.

Vzhodna Cerkev je bila pod vodstvom Carigrada izrečno in slovesno posvečena Devici Mariji. Vzhod- ni narodi so do danes ohranili pobožnost do božje Matere.

A prav tako gotovo je, da zapadni katoliški na- rodi tekmujejo v češčenju Matere božje. Kakor nam je z vzhoda prisijala luč Kristusove vere, tako smo z vzhoda prejeli tudi dragoceni biser Marijinega češčenja.

Zaroka sv. Frančiška.

Spev.

Iz zbirke: "Sveti Alojzij."

Silvin Sardenko:

Mili bratje! Žito smo, žito,
kakor klasje soncu očito,
kakor zrnje v grudi spočeto,
v živi rasti čudežno, sveto.
Božji bratje. Ista je hrana
za življenje slednjemu dana;
ista Kri nas žejne napaja,
ista zarja v srcu nam vzhaja.
Vsi smo bratje. Ni ga Romana,
ni Germana, ni ga Slovana,
svatje istih smo samostanov,
božje mesto istih občanov.

Sveto življenje nas živi:
Rešnje Telo in Rešnja Kri.
Širi v ljubezni srca vsa,
kamor gremo, so rodna tla.
Rožni smo venec zlat in živ,
sveto smo seme z božjih njiv.

Bratje moji, en smo panj.
Matica je legla vanj.
Eno samo smo telo,
eno sonči nas nebo;
eno samo smo srce:
Ljubi me, je vsem ime.
Drug se zrasti v drugega
in ga brani hudega.
Matica, ki njen si gost,
Kristusova je skrivnost.

Apostolstvo molitve.

Rev. J. Plaznik:

(Za maj.)

Posvečenje družin po zgledu sv. Nazareške družine, posvečenje v duhu miru in ljubezni.

Molitev, delo in ljubezen je bila sveta vez, ki je družila najsvetejšo družino na zemlji. Molitev, delo in ljubezen bo prenovila tudi naše družine.

Molitev naj bi porosila vse naše delo z božjim

blagoslovom.

Delo naj ne bo usmerjeno le v zemске nižine, posvečeno naj bo z dobrim namenom; vse dele Bogu v čast in v svoje zasluženje.

Ljubezen naj bo krona vsemu našemu življenju. Ne ljubezen naših dni, ki je vsa posvetna in telesna, temveč duhovna v misli na nadnaravno ljubezen, ki nas bo družila v večnosti.

SLOVENSKA ŽENA

Še enkrat: Ameriški Slovenki.

I. B.

LADKA beseda — Mati! Kako si prijetna človeškemu srcu! Kakor sladka, da, kakor najslajša pesem zadoniš vsakemu človeškemu srcu.

Mati!

Kako mi pri tej besedici hiti duh nazaj, nazaj v pretekle dni, nazaj v mojo bujno mladost, v hišico očetovo! In tam vidim mili in ljubi obraz, nepozaben mojemu spominu, nepozaben mojemu srcu. Tam vidim še mile, vedno se smehljajoče oči, ki so tako skrbno zrle name, ki so se tolikrat sklanjale nad mojo posteljico, ko naj mi je njen vroč materin poljub zatisnil trudne nedolžne oči.

Mati!

Kako mi pri tej besedi vhaja spomin nazaj na vse lepe nauke in opomine, katere sem sprejemal od tega bitja — najljubšega mi bitja na zemlji — v svojih mladih letih. Vidim jo, dobro mater, vidim jo v svojem vzvišenem sijaju lepega njenega zgloda — zgloda prave slovenske krščanske matere.

Mati!

Kako mi pri tej besedici uhaja duh tja na tiho vaško pokopališče tam okrog cerkvice in išče tam med grobi — grob, ki mi je zakril najdražje, kar sem imel — ljubo mater.

Da, o sladka besedica — mati!

Vidiš, slovenska ameriška mati, to si ti, oziroma to bi morala biti ti tvojim ljubim otročičkom.

Draga, ameriška Slovenka! Tvoji otroci bodo

zrastli! Ti se boš postarala. Iz krepke čvrste slovenske žene postala boš, recimo raje, že postajaš — stara ženica, — stara mamica.

Vprašam te: Bode tvojim otročičem tvoje ime tudi tako sladko, da, najslajše ime? Bode spomin tvojega otročička še v poznih letih, ko bode čul to besedico: mati — pohitel z veseljem, z ginjenostjo, z ljubeznjivim spominom nazaj v to tvojo hišo, kjer sedaj živite in se bode naslajal v sladkih spominih na — te, — na svojo mater?

Bode li tudi tvoj otročiček v spominu na svojo mladost videl tebe, vzvišeno bitje, bitje, ki mu bode drago in milo nad vsa bitja? Bode li tudi tvoj obraz, tvoje oko, tvoje srce oni sladki spomin, ono odpočivališče, kjer se bode srce tvojega otročička v bojih in trpljenjih življenja odpočilo, kjer bode našlo nove tolažbe? novega navdušenja? nove gorečnosti? novega upanja?

Slovenska ameriška mati, bode mal prostorček na tistem pokopališču, kjer bode počivalo tvoje srce — bode tvoj grob svet prostorček za tvoje dete, za tvojega otročička? kamor bode romal zopet in zopet, ko bode njegovo srce potrebovalo nove toplote ljubezni? novega navdušenja za tvoja sveta načela?

Mati, na tebi je to ležeče!

Sveto bode tvoje ime tvojim otročičkom, če jim bode tvoje življenje sedaj sveto, če bode tvoj zglede svet, če bodo tvoji nauki sveti, če jim boš prava mati, če jim boš prava slovenska mati, če jim boš prava katoliška slovenska mati.

Da vzvišeni zglede natančne, vestne, pobožne matere — o kako močan vpliv ima na otroško srce. Velika mati, veliko dete! Mati velikih, vzvišenih idej — dete tako!

Navdušiti slovenske ameriške matere, da bi bile take prave katoliške slovenske matere svojim otročičem — je glavni namen naših materinih društev.

Ni to vzvišen namen? Ni to plemenit namen? Ali ne zasluži, da se zavzame za to društvo vsak slovenski duhovni pastir in pomaga našim materam, da bodo vse postale tako prave katoliške slovenske matere?

Ali ne bode ta vzvišeni namen, slovenska mati, tebe silil, da se boš pridružila drugim dobrim slovenskim materam v tem društvu, da boš združila svoje molitve z molitvami tisočev in tisočev katoliških mater za božjo pomoč, da boš tudi ti mogla biti taka prava katoliška slovenska mati?

Zato, slovenske žene, slovenske matere, v materino društvo!

Najlepši poklic.

AKO malo krščanske zavednosti imajo tolikeri slovenski stariši! To se kaže posebno jasno takrat kadar si volijo otroci svoj stan. Sin ali hči se želita posvetiti Bogu v duhovskem ali redovnem stanu, stariši pa, namesto da bi jih podpirali v tem plemenitem in svetem stremljenju, si prizadevajo na vse načine, da bi jih odvrnili od tega

sklepa. Predlagajo in opisujejo otrokom vse mogoče poklice in stanove, povzdigujejo njihove prednosti in dobrote, za duhovski in redovniški stan ne najdejo niti besedice. Govore jim o časti, ki jo uživajo profesorji in odvetniki, pozabljajo pa, da je najbolj častitljiv duhovski in redovni poklic: saj živeti v teh poklicih se pravi boriti se za dragocene duše in za razširjevanje kraljestva Kristusovega, delati ne samo za časne, ampak večne cilje. Govore jim o moč-gočnosti državnika, pozabljajo pa, da nikdo ni močnejši od duhovnika. Ali je mar človek močnejši od Boga? In, ali ni zaklical Zveličar duhovnikom, preden je odšel v nebesa: "Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta!"

Bogat in ugleden francoski tovarnar in juvelir Ludovik Martin in pobožna mladenka Cecilija Guerin sta sklenila zakon z željo, da se jima rodi mnogo otrok, da bi jih mogla darovati Bogu. Devet jih je bilo in vse bi bila posvetila Gospodu, da ni njegov angel presadil četvero izmed njih že v zorni mladosti v nebeški vrt. Vseh ostalih petero hčera je odšlo v red karmeličank ali pa v Družbo Obiskanja bl. Device. Eno izmed teh gotovo vsi dobro poznamo: Sv. Terezijo od Malega Jezusa. Njeni stariši so velikodušno vrnili svoje otroke Njemu, od katerega so jih prejeli in se niso prav nič vznemirjali radi vprašanja: Ali naj ostanemo brez potomcev? Ali naj bo naše ime pozabljeno in razpade naše bogastvo? — O, ni pozabljeno ime teh starišev! Kdorkoli se spominja sv. Terezike, se z veseljem in spoštovanjem spominja tudi njenih starišev.

Amerikanec De Castro je imel enajst otrok in njegova posest v Braziliji je bila tako obširna kot kraljestvo Belgija. Vsi njegovi otroci brez izjeme so se posvetili Bogu v duhovskem ali pa redovnemu poklicu, po smrti moža si je pa tudi mati poiskala pribežališče v samostanu.

Mnogo se piše o družini Vaughan. Ta je ena izmed najstarejših in najuglednejših katoliških družin na Angleškem. Mesto London je sezidano na njenem zemljišču, in angleška kraljevska hiša je v

tesni zvezi s to družino. Polkovnik Vaughan je imel osem sinov, samih duhovnikov (med temi je bil eden kardinal, eden nadškof, eden škof, eden opat). Od peterih njegovih hčera pa so vse razen ene stopile v samostan.

Hrvatski redovnik, ki je odpotoval nedavno kot misijonar v Indijo, se je seznanil za časa svojih bogoslovskih študij v Belgiji z nekim Holandcem, uradnikom pri holandski vladi. Od tega časa se je Holanec živo zanimal za našega misijonarja. Živahno sta si dopisavala in pred duhovskim posvečevanjem ali ordinacijo so opravljali v tej holandski družini devetdnevnicu za našega redovnika. Holanec je bil pri posvečenju navzoč tudi osebno in je izročil novoposvečencu lepo vsoto, da je mogel odpotovati na Hrvatsko in darovati na domači zemlji svojo prvo sv. mašo.

"Imel sem brata jezuita, ki je umrl zelo zgodaj. Želel bi, da ga nadomesti moj mali sinček; rad bi videl, da postane tudi on jezuit. Kar sem storil vam, sem daroval Bogu v ta namen."

To so besede, s katerim je pojasnil Holanec svojo veliko pozornost napram našemu misijonarju.

Gospod in gospa Vaughan sta molila celih 20 let vsak večer po eno uro, da bi se jima vsi otroci posvetili Bogu. In ti, krščanski oče in krščanska mati, spomnita se vsaj s kratko vsakdanjo molitvico, da bi Bog razsvetlil vajine otroke, da bi si izvolili stan, v katerem bi bili zares srečni. Zadovoljnost, ne denar, dela človeka srečnega. Pred vsem pa prosita, da bi si izbrali otroci poklic, ki bi jih osrečil na onem svetu. Kajti naš cilj je večna sreča, ne pa minljiva zemeljska.

Ludovik Martin in njegova žena sta sklenila zakon edino-le z namenom, da posvetita otroke Bogu. Vi pa, krščanski stariši, se vsaj ne upirajte otrokom, kadar žele sami, da bi se posvetili Bogu! In če vam Bog pokliče vse otroke v duhovski ali redovniški stan, izročita mu jih velikodušno! Ni to morda žrtev od vaju, ampak neizmerna čast in odlikovanje brez primere od strani ljubega Boga. Izmed hčera gori omenjenega Ludovika Martina je šla zadnja v samostan Celina. Ko je nekega dne zaupala očetu svoj sklep, da hoče tudi ona zapustiti svet in oditi h karmeličankam, je vskliknil oče ves razveseljen:

"Pojdi, moj otrok, da skupaj poklekneva pred tabernakeljem in se zahvaliva Gospodu za obilne milosti, ki jih je izkazal naši družini in za čast, ki jo je izkazal meni s tem, da si je v moji hiši izbral svoje zaročnice. O, velika čast je zame, da zahteva od mene Bog vse moje otroke. Ko bi imel še kaj dražjega, bi mu tudi tisto daroval z veseljem."

Ad terrorem aliorum.

(Zgodovinska slika.)

STARIH papirjih rtneške graščine je zapisano, da je l. 1733 strahovita toča pobila polja okrog Dvorske vasi. Vse je bilo strto. Žito in trava je bila zbita v tla, a drevje okleščeno in brez vsega listja.

“Kaj bomo jedli? S čim se bomo preživili?”

Samo ta misel je takrat plašila vaščane, zakaj imeli so že prazne kašče in tudi prazni želodci so komaj čakali novine, ko se bodo zopet brez skrbi do sittega najedli. Zato jim je bilo zdaj tem huje in loteval se jih je obup. Strah pred lakoto jim je mešal pamet. V tistih časih so mnogokrat okušali lakoto, ki so se je bolj bali kakor graščinskega birača.

V obupanih srcih je pa vzplamtelo sovraštvo in jeza do tistega, ki je naredil točo.

“Kdo jo je naredil? Katera jo je zvarila?”

Tako je planilo iz dolnjega konca v gorenji konec in nastala je kletev po vsej vasi. Jezni so pobirali ledeno zrnje ter je ogledovali.

Toča je bila debela, trda in prozorna kakor prosinčev led; pravo mojstrsko delo. Pa so bili Dvorjanci brž enih misli: “Ta jo zna narediti. Ta je ni naredila prvič!”

In še bolj srditi so poizvedovali: “Le kdo jo je naredil?”

Stiskali so pesti in škrtali z zobmi.

Ženske so pa tleskale z rokami in se pohujševale: “Ježeš! Ježeš! Da more biti toliko hudobe med nami!”

Sosede so se pogledovale nezaupljivo. Sicer je bila sleherna prepričana, da sama ni čarovnica, vendar sosedi ni zaupala.

Zadnjo čarovnico — tako pravijo! — so bili pred kakimi tridesetimi leti prav slovesno sežgali v Ribnici in marsikateri Dvorjanec je sam gledal, kako se je emarila na grmadi in je pravil potem, da je morala biti res “od hudiča,” ker je takrat tako grozno smrdelo. Da bi pa ne bilo nobene čarovnice in tudi nobenega čarovnika več, tega ni verjel nihče, zakaj toča je še vedno klestila, krave so dostikrat dajale višnjevo mleko, v pinji se večkrat ni dalo storiti in še druge take zle reči so se dogajale. Tega pa vendar nihče drugi ni mogel narediti kakor kakšna čarovnica, ali k večjemu kak čarovnik, ki je imel dovolj časa za take hudobije. Komur je pa krota, “grda kakor sam satan,” preskočila pot, je pravil, da je videl čarovnico na lastne oči “tako gotovo, kakor je živ.”

Na vasi so stali moški in ženske med drevesnimi okleščki in kupi toče, ki se je grmadila pod kapom

in jo je prinesla voda z bregov, ter so si belili glavo, katera neki izmed klekaric bi bila naredila hudo uro in zakaj. In kleli so vmes in bentili, kakor se spodobi ob taki priliki. Pikčeva Polona, ki je bila največja bogomolka v celi vasi, ni mogla trpeti, da se je delalo toliko greha v vasi. Pristopila je tedaj h gruči na vasi, nagnila glavo, povzdignila oči in roke proseče ter posvarila:

“Možje! Možje! Zakaj toliko greha? Zakaj kolnete in se grozite? Toča je od Boga!”

“Ali jo slišite? Toča — je — od — Boga!” je prestrigel tok njenih besedi kočar Škander. “Od vraga je, pa ne od Boga! Od vragovih dekel in hlapcev! To je čarovnija. Tako ti povem.”

In pritrdil mu je sosed Babič:

“Kaj, Bog bo kaj tacega storil, Bog, ki je tako dober? Jaz pravim: Ena jo je naredila!”

“O Bog, kako ste pregrešni!” je zajavkala Polona glasno. “Vi preklinjate! Vi se grozite! Vi verujete v čarovnice! Gorje vam! Greh je to!”

In nadaljevala je s povzdignjenim glasom kakor misijonarka:

“Bog nas kaznuje, ker smo grešniki! Toča je kaznen božja! Oh! In to vas še ne izpametuje. Namesto da bi molili in prosili božjega usmiljenja, preklinjate in se grozite ter kličete božjo sodbo na nas vse. Jaz vam pravim: O, ne bo padala samo toča božja na nas, padale bodo tudi gore na vas, zvezde božje bodo grmele z neba na vas, ker ste taki. Toča je od Boga, čarovnic pa ni!”

“Ali jo slišite?” se je ozrl Škander po sosedih. “Pravi, da ni čarovnic, pa je čarovnica ona sama.”

“Fej te bodi!” se je razsrdila Polona, “še v čarovnice veruješ. In vi ste vsi taki, vsi verujete v čarovnice, potlej se pa čudite, ako gre toča. O, ko bi vi poslušali pridige in krščanske nauke, bi pač ne verovali v čarovnice. Ker se pa zbirate rajši “Prizeleni trti” kakor v cerkvi, ter poslušate rajše štramastega Joža kakor gospoda vikarja, ki nam pridigujejo, kako je bedasto verovati v vražarstvo, zato ste taki, zato gre toča!”

“Vikar brenka zmerom eno,” jo je ustavil Babič. “Človek se ga naveliča poslušati. Prav to me potrjuje v veri v čarovnice, ker jih vikar taji. Ko bi čarovnic ne bilo, bi jih ne bilo treba tajiti.”

“Zlobnež, ki ne verjameš vikarju!”

“Drugi duhovniki niso taki. Ne taje čarovnic,” je pritrdil Škander.

“Kaj veš ti, ki si doma, ki ne hodiš v cerkev,” ga je zavrnila Polona in skočila proti njemu. “Koga si pa ti slišal? Toda jaz! Na binško nedeljo sem

* Po naše: Drugim v strah.

bila v Ribnici. Sam 'gnadlivi' gospod 'resprester' so bili na prižnici in so bili hudi. Po vsi cerkvi se je slišalo, ko so rekli, da ni čarovnic in tako so udarili z roko po prižnici, da je kar zagrmelo po cerkvi. Potlej so pa še rekli: "Gorje vam, ako še verujete v čarovnice in čarovnije." In zagrozili so nam s pristom ter še rekli: "Brez božje volje in božje pomoči se nič ne zgodi. Amen!" To sem vam povedala, da boste vedeli. Zdaj pa molimo! Molimo, da potolažimo božjo jezo, da nam Bog več ne pošlje toče."

"Baba, prej bi bila molila, ako si vedela, da je toča od Boga, da bi je ne bilo! Pa ti sama tega ne verjameš. Ti lažeš in tajiš, da ni čarovnic, ker si sama ali pa v zvezi z njimi," se je ponorčeval Škander.

"Joj! Ti mene dolžiš?" je siknila Polona. Na "rihto" grem, pa naj te sodijo. Zatožim te, da veruješ v čarovnice, da razširjaš prazno vero, da me obdolžuješ čarovništva. Zatožim vas vse!"

"Le pojdi! Ob glavo me na naši "rihti" ne bodo djali. Na Rtneku ni vislic, pa tudi meča ne smejo rabiti. Za resnico je bil pa že marsikdo kaznovan po krivem," se je odrezal jezični Škander.

A Babič je modroval:

"Gospoda drži vedno skupaj, da imajo nas v kleščah. Poprej so lovili čarovnice, metali jih v ječe, natezali jih na kolesa in metali na goreče grmade. Zdaj pa pravijo, da ni čarovnic, ko vendar ni prav nič drugače kot je bilo. Čarovnice puste zdaj v miru, preganjajo pa nas, ki verujemo v čarovnice. Ob vsakem tržnem dnevu stoji tam pred ribniškim gradom kak revež "na prangerju," ki ni bil tako moder, da bi molčal o svoji veri v čarovnice, katero vero so mu udahnili oni, ki so preganjali čarovnice, a zdaj pa nas."

Sosedje so mu kimali, ker jim je govoril tako iz srca in so zaničljivo pogledovali Polono, ki ni mogla navesti za dokaz, da ni čarovnic, nikogar drugega kakor vikarja in pa "gnadlivega gospoda representerja."

"Jaz jih ne razumem," je pritrjeval eden izmed sosedov. "Vsi vidimo, da je pobila toča, vemo, da so naredile čarovnice, pa tega še povedati ne smemo, ako nečemo, da nas birič ne vleče na Rtnek."

"Toča je od Boga!" je zakričala Polona srdita, ker ji niso verjeli.

"Baba! Molči, da tebe ne obdolžimo," jo je zboldel Škander.

Tedaj je pa nekdo opozoril vso gručo:

"Oh, lejte, lejte Muhiča! Lejte ga, kaj nese!"

Gledal je po vasi in vsi so se ozrli v ono smer in so opazili soseda Muhiča, ki je na preklji nesel neko reč.

Radovednost se jim je zrcalila na obrazih.

Muhič je prišel ves bled do gruče in je začel srdit:

"To-le sem našel! Zdaj naj pa še kdo reče, da

ni čarovnic, da niso naredile današnje toče. Lejte!"

Vsi so ogledovali stvar, kos nekega oblačila.

Muhič je pa nadaljeval:

"Gledat sem šel doli v ograjo, kjer je zorel ječmen, ako je morda ostal kak klas, da bi ga pobral in bi se ga napravilo v stope, ker smo komaj čakali 'ješprenja.' Od Svečnice že ga nismo videli na mizi in vsi smo si ga že zaželeli, ker ješprenja se lahko človek pošteno naje, kaj bi tajil. Zdaj je pa vse vrag vzela, ječmen in ješprenj. Niti klasu ni več na njivi, nobena bilka ne stoji več pokonci. Vse je sesekano in pomandrano, kakor bi se bila toča izvalila na moji njivi. Ko sem to gledal, so mi kar solze prišle v oči in v grlu me je nekaj zgrabilo. Rad bi bil molil, pa nisem mogel, samo kvišku sem pogledal, ter se spomnil vikarjeve pridige, da ni čarovnic.

In ko sem tako gledal kvišku, tedaj so ostale moje oči na tisti visoki topoli, ki raste skonci njive ob vodi, zakaj opazile so bile nekaj črnega, ki je viselo na topoli skoraj prav na vrhu. V mojem srcu je nastala sumnja; šel sem blizu, da bi si ogledal stvar, zakaj čudno je bilo to. Nobenega peresa ni več na topoli, gola je kakor o Božiču, le ta stvar je bila na njej. Ali samo do tega ni imela toča moči? . . . Ali pa je morda prišlo šele po toči gori? Ali ni pozabila tega kaka čarovnica? Te misli so se mi zbudile in takoj sem sklenil, da snamem to stvar s topole in jo prinesem sem, da vidimo vsi kako in kaj."

Vsi so bili prepričani, da je to stvar pozabila čarovnica. Radovedni so ogledovali kaj je, a dotakniti se tiste stvari nobeden ni upal.

Ko so tako ogledovali, je pa naenkrat spregovoril Škander:

"Meni se zdi, da poznam to cunjo. To je tržaška ruta."

In zdaj se je vsem zdelo, da stvar poznajo.

"Saj res; rdeča tržaška ruta je."

"Bomo že videli čigava je in kdo je točo naredil," je nadaljeval Škander in je predrzno segel po tisti stvari, po tržaški ruti.

Prvi hip so se vsi nekoliko prestrašeni odmaknili, ker se niso radi dotikali coprniških stvari. Ko so pa videli, da se Škander ne boji ničesar, prinesli so bližje nosove in so gledali, kako je Škander tisto ruto razvozljal.

Iz rute so se vsuli moški lasje in tedaj so ljudje kar odskočili.

"Ja! Zato je danes toča tako čista, ker ni las v njej!" se je oglasil nekdo in vsem se je zazdelo, da je toča silno čista.

Vik in krik na vasi je privabil še druge ljudi.

"Jaz pa poznam to ruto," je zavpil nekdo iz množice. "Andrej Cvet, tisti, ki nosi laško robo okrog, jo je imel za vratom."

"Je že res!" je vzkliknila Mahnečka in je tlesnila z rokami. "Ježeš! Lucija, kaj si naredila?"

“Rotarica?” jih je povzelo takoj deset.

“Rotarjeva Lucija je imela to ruto,” je povedala Mahnečka. “Ježeš! Ježeš! Kaj je naredila!”

“Točo! Prokleta čarovnica! — Pa pravijo, da ni čarovnic. Hudičeva baba!” so vpili in kleli vsevprek in dobro je bilo, da ni bilo Lucije Rotarjeve ondi. Raztrgali bi jo bili.

Škander je pa stopil k Poloni, uprl roke v bok in jo ogovoril zasmehljivo:

“No, tetka Polonka, kaj pa ti praviš? Gospod vikar pravijo, da ni čarovnic, in gospod ‘represter’ ne verjamejo, da bi bile, Rotarica pa kar točo pripira. Hej, tetka, ali ni čarovnic?”

Polona mu je pa obrnila hrbet in je šla vstran in je glasno premišljevala: “Gospod vikar pravijo, da ni čarovnic in gospod ‘represter’ pravijo, da ne smemo verjeti vanje. Komu naj vendar verjamemo? O, ta Lucija!”

(Dalje prih.)

Rdeče jagode.

Nemška legenda—F. P.:

EKEGA dne se poda nazareško Dete preko travnika, ki se je razprostiral pred hišico sv. Družine, v bližnji gozd. Tam najde vse polno čudovitih cvetlic, ki jih še ni bilo zrlo njegovo detinsko oko in tudi cvetke so videle prvokrat božje Dete, o katerem so bile slišale že toliko lepih reči. Zvončnice, ki so modrele ob gozdnem robu, so pritrkavale tako slovesno, da so vse hčerke Cvetane, pa tudi vsi gozdni krilatci vedeli v hipu, kdo da prihaja mednje.

Sredi te množice in vriskajočega slavlja je stal Jezus. Kar je naenkrat postal truden. Legel je v mehki mah in zaspal. Pa samo navidezno je zaspal, zato da bi slišal, kaj bodo rožice med seboj govorile o njem. In res začuje mali Zveličar nežen glasek: “Oh, zakaj sem tako majhna in nevredna stvarca! Kaj bi dala, ko bi se hotelo božje Detece ozreti tudi namo in mi darovati poljubček! Toda gotovo me prezre in odide mimo mene.”

Kar nenadoma pa cvetka plaho vzklikne in precej utihne; govoričila je bila le zato, ker je menila, da v veselem dirindaju nihče ne sliši njenega glasu. Zdaj pa jo je prevzel nenaden strah, ker je bila začula svoj lasten glas in zbala se je, če ni morda motila s svojim govorjenjem božjega Deteta v spanju. A to je bilo čulo njeno hrepenenje, se je obrnilo v stran in ugledalo majhno rožico s petero nežno belimi lističi. Ej, nezatna je bila pač ta stvarica, toda zato je bila ljubezen v njenem srcu toliko večja. Vsled tega vstane božje Dete, stopi k mali cvetki, vsede k nji in jo nagovori: “Ne bom ti podal po-

ljuba z roko; toda lačen sem, in če mi hočeš s čim postreči, dobiš poljubec mojih ustnic.” Tedaj vstrepeče mala cvetka meneč:

“Kako naj dam jaz, revica, jesti Tebi, božjemu Detetu in potolažim Tvoj glad?”

“Samo hoteti ti je treba in zgodilo se bo,” reče božje Dete, “in da mi verjameš, ti dam svoj poljub, predno me nasitiš.”

In božje Dete se skloni in pritisne svoji ustnici na petorico malih belih lističev. Tedaj prevzame vse osrčje male cvetke neznansko hrepenenje. In glejte čudo! Izmed belega venčka prikipi jagoda. Bila je prva rdeča jagoda.

Seveda so pa prišli v gozd kmalu tudi drugi otroci, našli so rdeče jagode in so jih trgali. Nekega dne jih vidi božje Dete in jih hoče preizkusiti, je-li imajo dobra srca ali ne. Gre otrokom nasproti in jih poprosi:

“Dajte jesti tudi meni; lačen sem namreč.”

Nepridni otročaji pa, ki so mislili samo nase in hoteli pojesti vse jagode sami, so odlomili šibo od grma, da odpodijo božje Dete. A kakšen strah jih prevzame, ko se razlije nenadoma od Otroka čudovita svetloba, kot svoje dni pred Mojzesom iz gorečega grma. Mali Gospod Jezus Kristus pa jih milo in otožno pokara:

“Vsled tega naj rdeče jagode, ki sem jih ustvaril v okrepčilo za one, ki postanejo lačni sredi gozda, zanaprej ne nasitijo nobenega človeka več, pa naj jih povzije še toliko!”

In tako je tudi v resnici od tiste ure.

Glasovi od Marije Pomagaj.

P. Benigen.

V letošnji zimi smo napravili orožarno v samostanu. Hudi so protivniki, zato je treba orožja, ki naj bo vedno pripravljeno za rabo.

Ta orožarna je samostanska knjižnica. Zanja smo odločili največjo sobo v našem malem samostanu. V teku dveh let se je nabralo precej koristnih in potrebnih knjig. Darovali so jih nam tudi častiti duhovni sobratje, kar je svoječasnno objavila z zahvalo Ave Marija.

V dvorano smo postavili tri velike o-mare in več manjših, v katere so uredili knjige bratje kleriki v počitnicah med prvimi in drugim tečajem. To je začetek naše samostanske knjižnice, ki šteje že zdaj ne mali broj potrebnih knjig. Prepričani smo pa, da nam bodo naši častiti duhovni sobratje ostali v tem oziru naklonjeni tudi v prihodnje in darovali knjige v spopolnenje.

Letošnja zima je bila splošno pravmila in kratka. Nenavadno lep in sončen je bil mesec februarij. Tak je tudi marec, vsaj v začetku. Kmalu bo tu ljuba pomlad.

Mrzli zimi, kakor sem že zadnjič rekel, so podobni oni naši rojaki, v katerih srcih ni Sonca pravice, ampak jih je zapadel sneg — sovraštvo do Boga. Pokriva jih snežena, ledena odeja krivih naukov, da so brez življenja, kakor zimska narava. Kedaj bo Sonce pravice ogrelo in otajalo njih mrzla, ledena srca?

Ljubi pomladi z bujnim zelenjem in cvetjem so pa podobni rojaki, katerih srca ogreva Sonce pravice, Kristus Gospod. Od Njega prejema obilne gorke milosti božjih, Njega ljubijo, Njemu služijo in so mu iz srca vdani. Zato pa vlada ljubezen v njih srcih, srečni, zadovoljni so v svojem življenju, ker jih tolaži vesela zavest, da so v prijateljstvu z Bogom, svojim Stvarnikom. Tolaži jih trdno upanje, da jim bo po smrti Bog preveliko plačilo.

Naši zapeljani rojaki bi se radi, vsaj časih jim pridejo take misli in želje, zopet povrnili nazaj na pravo pot, katero so zapustili v svoji nevhvalečnosti do Boga. Toda pretežko se jim to dozdeva, nimajo moči, da bi se povzpeli kvišku. Da, lažje je iti navzdol kot pa navzgor. Njih srca so še otrpla, ledena kot narava v zimi.

Spomladi pa sonce ogreva zemljo, da prične po blagodejnem dežju veselo zeleneti in cvesti. Življenje se obuja, ki napravlja veselje vsakemu. Vsak rad pohiti spomladi v zeleno in cvetočo naravo.

Tako spremembo v naravi stori sonce. V duhovnem oziru je pa ljubezen tista moč, ki izpremeni grešnika v dobrega, vnetega kristjana, ljubezen podeli življenje njegovi duši; zato je ljubezen največja moč na svetu.

Res je, da tudi strah prižene človeka k dobremu delu ali ga obvaruje hudega. Toda nagib, ki izvira iz strahu, je v primeri nagibu ljubezni kot mal potoček in Niagara. Kjer je ljubezen gonivni motor, tam ni meja za dela in žrtve. Če ljubimo Boga, mu tudi velikodušno in požrtvovalno služimo. Taka služba pa tudi zasluži po smrti večno, nepopisno

Spomin z evh. kongresa. P. Pacifik, preč. prov., P. Regalat in P. Salezij, upravnik Ave Marije.

veliko plačilo. In ker nam nobena reč ne pomaga bolj v njegovi službi kot ljubezen, zato želi Bog, da ga ljubimo. Zato želi našo ljubezen, da jo more poplačati.

Da bi Bog pridobil naša srca za ljubezen, da bi ga ljubili v resnici, je hotel najprej sam razodeti in dokazati svojo ljubezen do nas. Ljubezen pa rodi ljubezen. Toliko ljubezen nam je izkazal Bog, da mora ogreti naša srca in jih vneti za ljubezen, samo, da jih sami ne obrnemo proč od njegove ljubezni.

Bog je ljubezen. To nam pove, zakaj je toliko storil za nas, da se nam kar nemogoče zdi. Iz ljubezni do nas je postal človek. Bog želi, da ga ljubimo.

In, če ga ljubimo, bomo tudi mi storili na videz nemogoče reči in postali deležni njegove slave. Bog je postal človek, da bi človek postal božji. "Kateri so ga pa sprejeli, tem je dal oblast, da so postali otroci božji."

Ako ljubimo Boga, mu služimo z veseljem. To vidimo pri svetnikih. Svetniki so ljubili Boga; zato so mu tudi služili s tolikim veseljem. To je bil vzrok, da so bili veseli pri vsem svojem pomanjkanju in trpljenju. To vidimo zlasti pri Mali Cvetki, pri sv. Tereziji od Deteta Jezusa. Njo je ravno ta ljubezen še tako mlado povzdignila k časti svetnikov.

Strah nikdar ne naredi svetnika. Človek se pač radi strahu varuje greha; toda strah ne bo nikdar vzgojil v človeku tistih junaških čednosti, katere ga store svetega. Strah je začetek modrosti, pa le začetek. Kristjan, ki se Boga boji, ima podlago za duhovno poslopje svetosti; poslopje samo mora pa postaviti ljubezen.

Ljubezen nas vnema, da storimo to, česar nismo dolžni. Vsi brez izjeme smo poklicani k svetosti, dosegli jo bodo pa samo oni, ki ljubijo. Strah božji nas sicer priganja, da spolnujemo božje zapovedi; ljubezen pa stori, da se vadimo v najvišjih in najtežjih čednostih in jih izvršujemo.

Pa tudi, da izpolnujemo božje zapovedi ni izdatnejšega nagiba kot je ljubezen. Kar stori ljubezen z veseljem in lahko, to pa strah z žalostjo in težko. Kdor ljubi, ta ne bo skoraj nič občutil težkote pri delu ali žrtve, katero ona zahteva. Naj bi pač na to pogostom sllili vsi, zlasti oni, ki so še mrzli v ljubezni do Boga — in ogrelo jih bo Sonce božje ljubezni.

NAZNANILO ROMARJEM.

Romarski shodi se bodo letos vršili po istem redu, kakor so se vršili lansko leto. Prvi shod bo na Belo nedeljo. Za tem prvim shodom bodo še naslednji, dosedaj določeni shodi:

24. maja, na praznik Marije Pomagaj in naslednjo nedeljo. Obletnica blagoslovitve cerkve.

Drugo nedeljo po binkoštilh, procesija s presv. Rešnjim Telesom.

Prvo nedeljo v juliju, obletnica kronanja milostne podobe Marije Pomagaj in praznovanje Marijinega obiskovanja.

Na Porcijunkulo in naslednjo nedeljo. 15. avgusta, Vnebovzetje Marije Device. V nedeljo po Vnebovzetju M. D.

shod župnije sv. Jurija iz South Chicago.

8. septembra, Rojstvo Marijino in naslednje nedelje.

Na nedeljo po 4. oktobru shod za ude III. reda sv. Frančiška.

O teh shodih bomo romarje sproti opozarjali. Upamo, da se bodo letos, ko imamo romarsko hišo, priglasili tudi iz daljnih krajev.

Pred večjimi shodi bo zvečer in zjutraj spovedovanje. Na dan shoda bo slovesna sv. maša ob 10. uri, popoldne ob dveh pa bodo litanije.

Nedelje, ki preostanejo od vsakoletnih rednih shodov so na razpolago sedmim faram in društvom, da lahko priredijo tukaj svoje izredne shode. Samo prosimo, da se priglasijo pravočasno, da jim bo predstojništvo sporočilo, kedaj bi zamogli priti.

Vsem letošnjim romarjem že vnaprej kličemo: Dobrodošli na ameriških Brezjah!

OPOMBA! Vsak izreden shod naj se javi pravočasno cerkvenemu predstojništvu v Lemont, Illinois, da bo preskrbljena služba božja ob 10. uri.

Poletni čas se tu ne izpremi, ampak ostane vedno stari ali pravi čas.

ČLANOM APOSTOLSTVA SV. CIRILA IN METODA IN DRUGIM.

Izšlo je glasilo Apostolstva, dvomesečnik "Kraljestvo božje". S poštnino vred stane za člane Apostolstva samo 60c na leto, za nečlane \$1.00.

"Kraljestvo božje" bo prinašalo, kakor je pokazalo že precej v prvi številki zanesljiva in izčrpna poročila o krščanskem Vzhodu in o delovanju za zedinjenje. Ta poročila bodo ilustrirana s prelepimi slikami z Vzhoda.

Obnem z delovanjem za zedinjenje bo "Kraljestvo božje" gojilo tudi misel krščanske prenovitve. Delovanje za zedinjenje je namreč v tesni zvezi z verskim življenjem in s krščansko obnovo.

Gotovo ne bo nobenega zavednega in vernega Slovenca, ki bi prezrl dvomesečnik "Kraljestvo božje". Ako mu je količkaj na srcu zedinjenje z ločenimi brati, ako mu je zraven tega tudi še kaj na prenovitvi človeške družbe po nauku Kristusovem, bo prav rad segel po novem listu. Naroči ga lahko pri Apostolstvu sv. Cirila in Metoda, Box 443, Lemont, Illinois.

ZAHVALE.

Najpristrčneje se zahvaljujem Mariji Pomagaj, ker mi je tako očitno pomagala v hudi bolezn. Pač resnica: kdor se zaupne k Mariji, zateče, njemu prošnje Bog ne odvrača. — **Martin Močnik, Chicago.**

Prav lepo se zahvaljujem Presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu in Sv. Jožefu in sv. Tereziji, Mali Cvetki za uslišano prošnjo v bolezn. moje hčerke. S tem izpolnujem svojo obljubo. — **M. I., Ely, Minn.**

Prav iz srca se zahvalim Mariji Pomagaj v Lemontu za uslišano prošnjo v težki zadevi. V veliki stiski sem bila, pa

sem se k Mariji zatekla z uspehom. Želim, da bi vsi spoznala, kako mogočna priprošnjica je Marija pri Bogu. — **M. J., New Duluth.**

Zahvaljujem se Materi božji za vso pomoč, ki mi jo je izkazala v tesnobi in težavi. Zaupno sem se zatekla k njej in prošnja mi je bila uslišana. Po Mariji k Jezusu. — **A. K.**

Prav pristrčno se zahvaljujem Blaženi Materi božji, da mi je zopet zdravje izprosila. — **A. Grahek, Calumet, Mich.**

Zahvala blagopokojnemu škofu Antonu Martinu Slomšku. Pristrčno se mu zahvaljujem za pomoč. Dete mi je bilo je zelo, zelo bolno, pa sem se zatekla k našemu svetniku in sem bila takoj uslišana. Rojaki priporočajmo se našemu advokatu. — **Ana Grahek, Calumet, Mich.**

DAROVI V BLAGU.

Posebno se zahvaljujemo Mr. J. Perko-tu, ki nas je v svoji velikodušnosti preskrbel s finim in trpežnim obuvanjem. Ob enem mu izrekamo zahvalo, za bušel lepih jabolk.

Mrs. Karolina Milost je darovala raznovrstno posteljno perilo, ki ga najbolj potrebujemo. Bog plača.

Urednik A. M. in bivši upravnik p. Saleziz peljeta Ave Marijo na pošto.

DAROVI V DENARJU.

(Od 1. februarja do 1. marca.)

Za list Ave Maria.

Frances Pherek \$1; Frank Zalokar \$1; Agnes Fugina 50c; Mary Meglen 50c; Fany Baraga \$1 (v zahvalo); Ana Asich \$2; Frank Zaber 50c; Ana Koren \$1; Margareth Zaletel \$1; John Verbišar \$1; Mary Kavčić \$3; Frances Zbašnik \$2; J. Miks \$2; Johana Habjan \$1.50; Martin Jerina 50c; Mike Tomšič \$2; Mary Toplišek \$1; Mary Dugar \$1; Uršula Muren \$1; Helena Zore \$1; Ana Kunte \$1.

Za kolegij sv. Frančiška.

Ana Dernovšek \$4; H. Brmlnonatt 50c; J. Albert \$1; Mary Dolinar 50c; Johana Dernovšek 50c; Mary Klemenčič \$1; Anton Nemanich \$2; Jos. Mihich \$1; Josephine Kervin \$1.50; Josephine J. Peshel \$2; Katie Marovich \$5; Ana Elenich \$1; Mary John Porenta \$1; (Mrs. Katy Schneler nabrala v Brooklyn-u: Maurin Mandolin 50c; Marija Kobe 25c; Marija Pešel 10c; Marija Ruch 25c; Ana Rauch 25c; Margareth Anžlovar 25c; Josephine Anžlovar \$1; Fany Stariha \$1; Mary Birk 50c; Ana Stempel \$1; Johana Vesel 25c; Peter Osterman 50c;

M. Kobilca 50c; Louis Rozman 25c; Agnes Kerkovič 50c; Poli Mausear \$1; Karol Lustik \$1; Frank Tomšič \$1; skupaj \$10.10.)

Člani Apostolata so poslali.

Frank Makovec \$10; Mary Skrinar \$2; Veronika Galik \$10; Frank Kastele \$10; Anastazija Ray \$10; Jos. Ray 10; Dary Gostič (poslala za neim.) \$10; Joseph Plemel 50c; Ana Plemel 50c; Ana Elenich \$1; Josephine Lisjak \$1; Mary Skrinar \$5.50.

Za cerkev Marije Pomagaj.

John Flajnik \$3; Marija Kokolj \$1; Mary Cimperman \$1; Frances Jordani \$1.50.

Za lučke pri Mariji Pomagaj.

Frank Zalokar \$2; Fany Baraga \$5; Frances Skulj \$1; Andrej Tomazich \$1; Ana Kocman 50c; Jakob Zabukovec \$1; M. Plut \$1; F. Tomšič 50c; Mary Pogacnik \$1; Ana Zallar \$1; A. Hribar \$1; Johana Rotar \$1; Katarina Cerar \$1; Neža Zakrajšek 25c; Anie Mismesh \$1; J. Vidmar \$5; Jerca Tomšič \$1; Mary Swan \$1; Ana Thomas 10c; Ana Jachsie \$1; Mary Hočevar \$1; Ana Elenich \$1; Mary Dovjak 30c; Neimen. \$5; J. Smrekar \$1; Kristina Prostarič 50c.

Za samostan.

John Flajnik \$3; Ivana Merkun \$1; Klara Blases \$1; Mary Meglen \$1; Naravnost na samostan so poslali: Lucija Kure \$3; Mary Kovšek \$3; Avgust Jakopich \$10; Neimen. \$2.

Za sv. maše so darovali.

J. Jerich 2 (2); J. J. McGraw 1 (1); Mary Habjan 2 (2); Anton Kočevar 1 (1); Mrs. Nemanich 1 (1); Mrs. Martin Kramarič 2 (2); Agnes Markele 2 (2); Mary Kuhar 1 (1); Mary Nemanich 1 (1); Frank Pončar 2 (2); Clara Blaess 2 (2); Mrs. J. Svirgel 2 (2); Frank Zalokar 2 (2); Mary Meglen 1 (1); Mary Fabjan 3 (3); Fany Baraga 1 (1); Mary Klanšnik 1.50 (1); Ana Ferlič 1.50 (1); Mary Klemenčič 1.50 (1); Pavlina Tergovac 1 (1); Katarina Spreitzer 1 (1); Mary Zerovnik 5 (5); Frances Roitz 1.50 (1); Josie Cimperman 3 (3); Mike Toporš 1.50 (1); Terezija Marinšek 8 (8); Geo. Lobas 5 (1); Veronika Galic 2 (2); Joe Kolenc 2 (2); Neža Pelkol 1 (1); Andrej Tomazič 2 (1); Marko Bluthl 1 (1); Johana Gvikar 1 (1); John Kralj 1 (1); Ivana Merkun 3 (3); John Vidmar 3 (3); Mary Zore 1 (1); Anton Nemanich 3 (3); Mary Ahlin 1 (1); Mary Talor 2 (2); Frances Knifc 1 (1); C. Hladnik 2 (2); M. Jančar 1 (1); Jakob Zabukovec 1 (1); M. Plut 1 (1); Frances Zbašnik 2 (2); Mary Mrak 2 (2); Mattew Leskovec 1 (1); Frances Kostecl 1 (1); F. Tomšič 1.50 (1); Frank Puklovec 1 (1); Mike Može 1.50 (1); Martin Chernevshak 2 (2); Mrs. Joe Gregorich 1 (1); Mary Chernov 1 (1); Mary Gregorich 2 (2); O. Lieser 3 (3); Jos. Kobal 1 (1); Mary Sluga 1.50 (1); Steve Rauch 2 (2); Mary Novak 5 (5); Fany Ferbižnik 1.50 (1); Uršula Kušar 4 (4); J. Klepal 1 (1); Neimen., New York 2 (1), poslala Mary Gostič 5 (4); Josephine Hribjan 1 (1); Mary Toplišek 1 (1); Frances Mahorič 1 (1); Terezija Pintar 1 (1);

**DOMA
IN PO
SVETU.**

RAZGLLED PO SVETU.

(Konec)

Dr. Vinko Šarabon.

Preko Baltiškega morja nas pripelje pot iz Rusije v

Skandinavijo.

Države Norveška, Švedska in Danska so se v preteklem letu odlikovale po socialnem delu, zlasti po socialnem zavarovanju, dalje so nam zgled praktičnega razoroževanja, ki je tam že zelo napredovalo. Za Amerikance je zanimivo tudi še to-le: Norveška je bila do letos "suha," tako kot so Zedinjene države ali Finska; te dni so glasovali, ali naj ostane še nadalje suha ali ne, in je bilo 540,000 glasov za zopetno dovoljenje prodaje in uživanja alkohola, 415,000 glasov pa proti, torej za prohibicijo. S tem je prohibicija padla. Kajti parlament bo hočeš nočeš moral upoštevati ljudski glas. Ponosno bodo sedaj dvignili glave nasprotniki prohibicije na Finskem, posebno pa še v U. S. A.

Na severu Skandinavije je majhno mestece Vadsö. Tam se je letos v začetku maja dvigal proti nebu visok jambor, na njemu je bila pritrjena majhna zračna ladja, z napisom

Norge.

Slovensko se Norge reče Norveška. V ladji so bili Norvežan Amundsen, Italijan Nobile, Amerikanec Ellsworth in še dvanajst mož. Ladja je bila prišla iz Italije, je bila letela čez Francosko, južno Angleško, južno Švedsko, čez Baltiško morje in od Leningrada proti severu v Vadsö. Namenjena je bila, da leti na severni tečaj in od tam naprej čez neznan pokrajino v ameriško Alasko. Zrakoplov je vseboval 19,000 kubičnih metrov, je bil 106 metrov dolg, je imel 19.5 m v premeru, zgrajen je bil pa v Italiji; vodil ga je polkovnik Nobile. Polet leta 1925 je Amundsenu pokazal, da je aeroplan poraben k večjemu za vožnjo do tečaja, ne pa naprej do Alaske. Zato se je odločil za zračno ladjo. Iz Vadsö je plaval "Norge" naprej proti severu in je prišla v Kraljevi zaliv (Kingsbay) na Spicbergih, 7. maja ob pol sedmih zjutraj. Tam je čakala do 11. maja, pritrjena na jambor, in je odplavala naprej proti tečaju 11. maja ob desetih po srednjeevropskem času. Nosila je s seboj 7000 kg bencina, 370 kg olja in okoli 500 kilogramov živil, obstoječih iz pemikana, čokolade, mesa, kave, sladkorja, kondenziranega mleka, juhe v prašku, jajec itd. Prav tedaj, ko so se Amundsen, Ells-

worth in Nobile pripravljali za odhod, je ameriški poročnik

Byrd

odletel iz Kraljevega zaliva v aeroplanu proti tečaju, ga je dosegel, spustil ameriško zastavo dol in je priletel spet nazaj v Kraljevi zaliv. Njegov polet lahko imenujemo velik sportni uspeh, znanstveno pa ni pomenil nič. Nam ni povedal prav ničesar, kar bi že ne bili vedeli.

Najmlajši slovenski škof: gojenec marijorskega vzgojnega zavoda šolskih sester.

Ob pol dveh zjutraj 12. maja je bila tudi "Norge" nad

tečajem.

Spustili so se dol, bili so samo še 200 metrov visoko. Najprvo je spustil Amundsen norveško zastavo na tečaj, nato Ellsworth ameriško, slednjič Nobile italijansko. Plapolale so v tih tečajni brezkončnosti, svečan je bil trenutek, nemo so si podali popotniki roke, nihče ni govoril. Potovanje je pripeljalo nato

ekspedicijo čez kraje, ki jih nikdar prej še ni videlo človeško oko. Gosta je bila megla, a včasih se je razpršila in videli so skoz; pa ni bilo nobene zemlje, kakor so pričakovali, temveč samo brezkončen led in sneg. 46 ur po odhodu iz Kraljevega zaliva je prišla zračna ladja do rtiča Barrow na Alaski, je letela naprej in je prišla do mesteca Teller, blizu Beringove ceste. Tam so zrakoplov demontirali. Uspeh ekspedicije je bil velik; zvedeli smo, da med tečajem in Alasko ni suhe zemlje. Je še bolj prav; se vsaj ne bodo spet prepirali, čegava bi bila. Od Beringove ceste se peljemo s parnikom proti jugu, najprvo ob obali Alaske, nato ob obali Kanade. Tam slišimo o namakalnem načrtu velikanske izmere. Gladina Michiganskega jezera stalno pada, odtok je majhen. Inženier Campbell je študiral kraje med Michiganskim jezerom in Hudsonovim zalivom in pravi, da bi bila rešilna možnost ta, če bi napravili severno od Michiganskega jezera umetno jezero približno iste velikosti, 62.000 kv. km; v tem jezeru bi se nabirala voda onih rek, ki se izlivajo sedaj v Hudsonov zaliv. Stroški bi znašali 200 milijonov dolarjev, a korist bi bila neprecenljiva. Jezero bi služilo kot izenačevalni rezervoar, njegova voda bi se otekalala proti jugu in bi prišla v dobro tudi Niagarskemu slapu. 600,000 konjskih sil bi mu lahko več odvzeli, kot mu jih morejo sedaj. In koliko ljudi bi dobilo ob jezeru nove življenske pogoje!

V deželo dolarja smo prišli, v

Zedinjene države.

Na južnem koncu Michiganskega jezera običemno mesto Chicago in zbudimo krasne spomine na evharistični kongres, ki se ga je udeležilo tudi veliko Slovencev iz stare domovine, na čelu jim še vedno čili in sveži ljubljanski škof Jeglič. Od Chicage v Detroit ni daleč, "Fordovo mesto" pravijo Detroitu; lani je imel Ford 97 milijonov dolarjev čiste-ga dobička. Sedaj se razširja čimdalje bolj tudi v Evropi; to je čisto prav, se bodo vsaj avtomobili v Evropi pocenili. Od 25 milijonov avtomobilov na svetu jih imajo sedaj U. S. A. okoli 20 milijonov!

Tudi Amerikanci imajo svoje skrbi. Nekatere tare prohibicija. To vprašanje se bo prej ali slej tako rešilo kot na Norveškem, vsi znaki tako kažejo. — Druge tare skrb, kako bodo dobili denar iz Evrope nazaj. Povedali smo že, da

ima Amerika v Evropi 22 milijard dolarjev vojnega dolga. Dalje so pa dale U. S. A. od 1. januarja 1921 naprej štiri milijarde dolarjev kredita po vsem svetu naokoli. Zanimivo je, da so posojale U. S. A. prej bolj državam samim, sedaj pa bolj zasebnikom. Lani je šlo 51 odstotkov vseh ameriških kreditov v Evropo, 20 odstotkov v Kanado, 17 odstotkov v Latinsko Ameriko, 12 odstotkov drugam. Kakšna naložba kapitala! Ameriško narodno premoženje je naračunal neki angleški statistik na 110 milijard funtov, vsako leto priraste za 10 do 12 milijard. Funt je pa skoraj 5 dolarjev. O ameriških gospodarskih metodah je dejal ameriški narodni gospodar A. Filene to-le: "Naša metoda je naprava najbolj cenene in najboljše blaga z najmanjšim dobičkom, zato je pa tudi nakupna moč prebivalstva tako velika. Na ta način se reši tudi socialno vprašanje."

Pa še druge skrbi so imeli letos Amerikanci: Kdo bo zmagal, Tilden ali Lacoste, Dempsey, Tunney, Wills ali Sharkey? Amerika je dežela sporta, vse ga goji. Največ igrajo base-ball, nato rugby; "soccer" ali asociacijski nogomet je še bolj malo razvit; boksanje je narodni sport itd. Lani sta gostovala v Ameriki Finca Nurmi in Ritola; s svojimi teki sta očarala vse, prav posebno še Nurmi. Norvežan Hoff je bil tam in je kazal Amerikancem skoke s palico do 4,2 m in še čez; letos bo prišel tja švedski tekač Wide. Dunajsko nogometno društvo Hakoah je igralo po Ameriki okoli, za njim je prišla praška Sparta. Williams se pripravlja, da bo potolkel rekord Francoza Bonnetta, ki je letel z aeroplanom 3 kilometre tako hitro, da bi dalo to na uro 486 kilometrov. Amerikanca Evans in Wells sta prišla okoli sveta v 28 dneh, 14 urah in 30 minutah ter sta s tem prekosila rekord Mearsa, ki je leta 1913 rabil 35 dni. S parnikom sta prevozila 13,000 km, z aeroplanom 12,000 km, z železnico in avtomobilom 6500 km. Francoški igralci tenisa Lacoste, Borotra in Cochet letos v začetku v Ameriki niso imeli sreče, potem so se pa navadili podnebja in so pohrustali vse po

vrsti, Tildena in Richardsa in Kinseya itd. "Kraljica tenisa," Francozinja Suzana Lenglen, igra sedaj tudi v Ameriki; igra še bolje kot Američanka Helena Wills.

Največje je bilo pa pač zanimanje za boj bokserjev Dempsey in Tunney, ki se je vršil 23. septembra v Filadelfiji. — Dempsey je bil od leta 1919 naprej svetovni prvak, a je premalo treniral, in je sedaj zgubil. Boj je trajal 10 rund, zmagal je Tunney, po točkah. Dempsey je zaslužil okoli 900,000 dolarjev, Tunney pa okoli 200,000. Tunneya je sprejel pozneje v avdienci kardinal Hayes. Po žilah obeh teh bokserjev se pretaka irska kri. Iz Evrope je tudi Sharkey, ime mu je Kukusky, po rodu je Litvin (pri Poljski); premagal je slovitega črnca Willsa, ki se mu skoraj nihče ni upal blizu. V Ameriki so sedaj tudi evropski bokserji Diener, Persson, Paolino in Carpentier, sloviti rokborci Poddubnij, Zaikin, Ciganjevič itd. Zares dežela sporta!

V Filadelfiji je letos velikanska razstava. 150 let je preteklo, odkar so v stari mestni dvorani, Independence Hall, proglasili zastopniki 13 držav svojo neodvisnost; 4. julij 1776 je bilo to in 4. julij je kot dan neodvisnosti (Independence day) Amerikancem svet. In prav na isti dan je 50 let pozneje umrl Thomas Jefferson, oni mož, ki je proglas neodvisnosti, to najvažnejšo zgodovinsko listino moderne zgodovine, sestavil in jo z drugimi vred podpisal. Tako praznuje letos Amerika 100letnico smrti Jeffersona in 150letnico proglasa neodvisnosti. In notri je zapisano: "Sledeče resnice smatramo za sameobsebi umljive: da so vsi ljudje po rojstvu enaki, da jim je dal Stvarnik gotove neodstopne pravice, kot življenje, prostost in stremiljenje za srečo."

Na potovanju proti jugu obiščemo opustošene kraje na Floridi in na Kubi; viharji so divjali tam prav v istem času, ko je bilo tudi v Evropi toliko vremenskih nezdod, poplav itd. V Karibsko morje smo prišli. Nevoljno gledajo U. S. A. zadnje ostanke evropskih kolonij,

napravile bi iz Karibskega morja najrajši popolnoma ameriško morje. Dežele tam okoli so nam dale kakao, 400 je sedaj od tega. Za prehod v Južno Ameriko porabimo Panamski kanal. Ogromna so nova najdišča zlata v tej deželi, še večji so pa dohodki, ki jih daje prekop sam. Ni še preteklo 12 let, odkar so ga izročili javnemu prometu, pa je prinesel že skoraj 150 milijonov dolarjev carinskih dohodkov. V tem času je šlo skoz Kanal okoli 35,000 trgovskih ladij. V drugi polovici obstoja je imel kanal veliko več prometa kot v prvi; na zadnjih šest let pride 70 odstotkov prometa in 76 odstotkov carinskih dohodkov.

Vsa srednja Amerika je odvisna od U. S. A., prav tako Colombia in Ecuador v Južni Ameriki, in še bolj Peru; to državo smatramo danes lahko za gospodarsko kolonijo Zedinjenih držav. V kotu med Peru, Chile in Bolivijo je ozemlje Tacna-Arica; vsaka teh treh držav bi ga rada. Sedaj je chilensko. Prav bi prišlo zlasti Boliviji, ki bi dobila na ta način prost dohod od morja. Amerikancem je na tem, da dobi ono ozemlje ali Peru ali Bolivija; v Boliviji se tudi že uveljavlja ameriški kapital. Za tema dvema bi prišel na vrsto Chile. Zato ni čudno, če se Argentina in Brazilija zmeraj bolj približujeta; bliža jih strah pred U. S. A. Sicer se pa krasno razvijata, velikanska je tam bodočnost.

Treba je misliti na odhod v Evropo. V Buenos Aires, glavnem mestu Argentine, je zasidran veliki zrakoplov LZ-127, še večji kot Los Angeles. Vzamemo vstopnico, in ogromna ptica nas igraje nese čez valove Atlantika. Lepo potovanje je to, mirno in udobno. In če bi nam hotelo biti dolgčas, vzamemo v roko 3. ali 4. zvezek Zgodovinskih anekdot, in kot bi trenil, nas je dolgčas minil. Pa samo par centov staneta ti knjižici. Zaziblremo se navzdol, pogledamo ven, pozdravlja nas gladina ljubkega jezera, Lago Maggiore je to. In tam na severu jezera izstopimo; tam je Locarno, oni Locarno, odkoder smo bili odšli in ki je vzbudil v nas upanje na boljšo bodočnost.

DRUGO PISMO IZ KITAJSKJE.

Vsem čitateljem in ameriškim rojakom pozdrav kitajskega misijonarja. Pet let že misijonarim na jugu Kitajske. Prirčna zahvala za premnogo izrednih pomoči in milosti v mojem misijonskem delovanju. Pred tremi leti mi je bila odkazana nova misijonska pokrajina Woung Leung To z glavnim mestom Tao Mun. Med najhujšo mržnjo in sovraštvom do krščanstva sem pričel delo za kraljestvo božje v tej pokrajini. Zdelo se mi je v začetku trdo in neplodovito delo, a vendar danes stoji katoliški misijon v tej pokrajini na najboljših nogah. Lani sem postavil v Tao Mun prilično kapelico in misijonsko postajo. V teku novega leta sem pripravil za sveti krst 117 odraslih. Med novokrščenci je bil tudi ondotni mandarin. To je da o poguma

drugim, tako da se tam sedaj krščanstvo zelo lepo razvija.

Letos meseca avgusta sem moral sprejeti tudi v svoje oskrbo tri nove pokrajine in otok Lappa, tik nasproti starodavne portugalske naselbine Macao. Prehodil sem že vse okraje in potipal, kjer bi se dalo kaj storiti. Zaenkrat mi dajo še največ upanje te nove pokrajine. Imam že tukaj nad 80 kristijanov in lepo število katehumenov. Namerjam tekom par mesecev pričeti z zidavo nove cerkvice, ki naj bi bila vir in ognjišče mnogih spreobrnjenj. V tem težkem podjetju se priporočam v vaše goreče molitve. In trkam na dobra srca, naj mi kako pomagajo tudi v gmotnem oziru. — Pozdravljeni.

Usoda slovenskih misijonarjev na Kitajskem.

F. Godina, C. M.

Dogodki na Kitajskem so za nas Slovence važni tudi radi tega, ker je od njih odvisna usoda ljudi naše krvi. V daljni "državi sredine", kakor ponosno imenuje Kitajec svojo domovino v zmotnem prepričanju, da je nebo okrogli, zemlja štirioglasta, v njeni sredini pa da je Kitajska, ima mali slovenski narod svoje odlične zastopnike, čudovito delavne misijonarje in misijonarke. Med misijonarji so nam znani trije frančiškani, starosta Turk, letos misijonski petindvajsetletnik, apostolski proprefekt Veselko Kovač in ravnatelj semenišča Engelhard Avbelj; vsi v osrednji Kitajski (Hupe in Honan, južno od Hankova). Dalje salezijanec Jožef Kerec, katerega proslavljajo tudi portugalski dnevniki zaradi njegove misijonske podjetnosti v okolici Makaoa. Med slovenskimi misijonarkami imenujemo Ksaverijo M. Pirčevo, izobraženo uršulinko iz škofjeloškega samostana. V svatovskem misijonu (južna Kitajska) je po Kristusovem zgledu postala vsem vse in mnoge pridobila zanj. (V severni Kitajski misijonarijo bratje Hrvatje: frančiškana Horvat in Triplat ter misijonar sv. Vincencija Pavlanskega I. Češka.) Ni nam znano, da bi bil še kak drug Slovenec na Kitajskem, čeprav je verjetno, da blodi po obširni nemirni državi gotovo znatno število sibirskih vojnih vjetnikov slovenske krvi, od katerih najbrž marsikdo služi tudi v kakšni kitajski armadi.

Hote točno označiti položaj na daljnem vzhodu, se zdi ameriškega voditelju ameriške, evropske, azijske in a*riške pol milijona broječe protestantske izobražene mladine — John Motu — drzno, čeprav se je pred kratkim vrnil že s svojega sedmega potovanja v te kraje. Zato si upamo o tem le skromno podati mnenja drugih dobrih poznavalcev Kitajske.

Kitajska revolucija je le del svetovnega prevrata, ki se je v državi sredine izobličil v borbo za narodno (politično in gospodarsko) osamosvojitve. Boljševiške ideje in metode so jim le slučajno prav prišle. Globoko upognjeni ponos na večtisočletno kitajsko kulturo — 2000 let pred Kr. so Kitajci že pisali, leta 600 po Kr. so že tiskali knjige, pri nas 850 let pozneje, pred 3000 leti so poznali vlivanje bronat itd. — katerega so ponizale evropske velesile v prejšnjem stoletju (zlasti z zadušitvijo zadnje, tako zvane boksarske vstaje leta 1900), ko so izsilile od Kitajske velike trgovske in politične koncesije (uvozna carina se določi v sporazumu z zadevno državo; sodno oblast nad tujci na Kitajskem izvršuje ne Kitajska, ampak tuja sodnija; v važnejših kitajskih mestih so odmerjeni prostori last tuje države, v katerem je nastanjeno tudi tuje vojaštvo), se je sprožil in neusmiljeno udaril po svojih nasprotnikih. Nositelji osvobodilnih idej so kitajski mladini, ki so študirali na evropskih, ameriških in tudi prav tako dobrih novih kitajskih vseučiliščih. Zdi se, da je umrla voditelj mladine Sunjatzen za del pravo, ko je zastopal nasproti dinastiji vdanim starinom mnenje, da se naj Kitajska priproji napredku tujega sveta in tako ohrani svoje mesto na svetu. Ker je to načelo takrat evropskim velesilam (in združenim državam) prav prišlo, so mladine podpirale. Leta 1911 so s prevratom vrgli dinastijo Čing (vladala od leta 1644 in uvedla kito); zato v tem času — ob prevratu leta 1911 — tako vneto odrezavanje kit in uvedli so republiko. Čudovita enotnost ogromne Kitajske (leta 1925 437 milijonov prebivalcev na 8,351.300 kvadratnih kilometrih) se je začela sicer nekoliko rahljati, toda le do neke meje. Pekinški škof lazaris Guebriant (svetnik pekinške vlade) je pred nekaj tedni pri predavanju v Parizu odločno izjavil: Kitajska je enotna, združena. Nikar je ne poskušajte cepiti! — Vendar je ta enotnost dopustila sledeča deljena politična (vojaška) območja: Pokrajine na severu so si razdelili generali Feng, Čang in Vu. Južno Kitajsko ima v oblasti vlada v Kantonu (kantonška vlada).

Za usodo naših in vseh drugih misijonarjev bi bilo kaj malo pomembno, kdo vlada na Kitajskem, če bi bila ena za politično oblast. Toda omenjeni generali in vlada imajo programe, ki so misijonarjem bolj ali manj nenaklonjeni. Nekateri programi črtajo vsako zvezo s krščanstvom, drugi so svobodoljubnejši. General Qang (co-lin); severna Kitajska ob obali je kitajskih konservativnih nazorov, zato je za staro

kitajsko vero, kitajske klasike in naklonjen pregnani dinastiji. Vojaško se naslanja na Japonsko in ima dobro izvežbano vojaštvo. Očitajo mu kapitalistično reakcionarstvo. General Feng, "krščanski general" (protest. krščen, obvlada pokrajine zahodno in jugozahodno od Pekinga), zastopa republikansko in svobodoljubno mišljenje, kakršnega so se navzeli kitajski dijaki na ameriških vseučiliščih. Krščanstvu ni neprijazen, čeprav ne vidi rad tujih misijonarjev. Je pa odločno proti dinastiji in je leta 1924 ekscesarju znižal pokojnino na eno šestino prejšnje vsote. Vojaško se vzdržuje z rusko boljševisko pomočjo (dovoz od severa pozimi težaven). Priznava zavezništvo z Rusi, toda ne z idejo boljševizma. Fengov nasprotnik in mejaš na jugu je general Vu(-pei-fu). Vu je povsem protikrščanskih nazorov. Krščanstvo mu je samo prva stopnja tuje politične nadvlade. Naklonjenost prebivalstva ob "Rumeni reki" si je ohranil zato, ker v nevarnosti ni nikoli bežal za tuje kanone, kakor nekateri drugi, ampak je vedno vzdržal na kitajskih tleh. Vu je v nesrečnem vojaškem teritorialnem položaju, ker ga kakor v kleščah pritiskata general Feng (od severa) in vojaštvo kantonske vlade (od juga), kateremu je skoro docela podlegel in ni nič pomagalo, da je porušil našipe ogromne reke in tako napravil nepregledno škodo. Važna je kantonska vlada, ki si že dalje časa prisvaja kompetenco nad južno Kitajsko in neodvisnost od pekinške skupne vlade. Ideja kantonske vlade je tista o miroljubni človečanski republiki, ki bo pa vendar morala marsikak stavek svoje zgodovine zapisati s krvjo. Sorodnost z boljševizmom je s tem že označena. In tudi v resnici ruski častniki vežbajo kantonsko vojaštvo. Kamor dospajo, ustanavljajo občinske sovjete. Težko je označiti njeno stališče do krščanstva. Izgredi proti kristjanom, zlasti proti misijonarjem, bi dokazovali, da je skoro absolutno nasprotna, toda na prošnjo kantonskega in honkonškega škofa izda na željo vsakemu katoliškemu misijonarju priporočilno pismo, ako se ne vmešava v politične zadeve. Kantonska vlada si je pridobila s svojimi vojaškimi uspehi toliko ugleda, da se z njo pogajajo velesile.

Vse te sile so si v marsičem sovražne, toda vsem je skupno nastopanje proti tujcem. Povsod od severnih mandžurskih pustinj dol do južnega antona, vnema kitajska srca ena misel: proč s tujci, ki hočejo gospodarsko in politično zaslužiti Kitajsko!

Kaj pa centralna vlada v Pekingu, katero vežejo s tujimi državami razne pogodobe? Nekdo jo primerja zeizmografu: registrira vse pretresljaje, toda nanje nima nobenega vpliva. Vnekaterih severnih mestih še vzdržuje red s svojim vojaštvom in policijo; v mnogih pa morajo Angleži in drugi sami s svojimi četami varovati svoje življenje in premoženje.

Na vprašanje, kakšen bo konec, si bomo tem manj upali kaj reči, če pomislimo, da temu sicer najdalekosežnejšemu gibanju stoji nasproti Anglež (Anglija s kolonijami 244.000 kv. km plus 40.000.000 kv. km s 44 plus 421 milijoni prebivalcev. Pred njenim vojnim brodom — 1 milijon brutto ton — Kitajska kar zgine radi svoje nezatnosti), ki po pravici piše besedo Jaz z veliko začetnico. Na kopnem ima sicer Kitajska dva mogočna zaveznika, to je razsežnost prostora (kateri je svojčas tudi Napoleona premagal) in Ruse. Toda prislovica pravi, da Angleži še nikdar niso bili premagani.

Vsiljuje se nam vprašanje, zakaj je to politično in gospodarsko nasprotje tako zelo naperjeno tudi proti misijonarjem? Zato, ker smatrajo tuje misijonarje za politične eksponente tujih držav. Ne tajimo, v kitajski misijonski zgodovini, zlasti v zadnjem stoletju, so zapisane tudi tozadevne napake, ki so jih krščanstvu in tujim vladam nasprotni Kitajci najuspešneje izrabljali za gonjo proti misijonarjem. Nemodro politično udejstvovanje nekaterih misijonarjev (predvsem protestantskih Američanov) in pa dejstvo, da se vse misijonstvo razvija v senci protektoratov tujih držav, nam da odgovor na gornje vprašanje. Največ krivde na katoliški strani bo nosila najbrž francoska vlada, ki je redovnike iz svoje države pregnala, na Kitajskem (in tudi drugod) se pa vsiljuje kot največja zaščitnica misijonarjev. Ali bomo zamerili Kitajcu, če bo nezaupen do

Phone Seeley 3028

E. F. SPINDLER & SON

STOVES — FURNITURE — RUGS

1819-21 West Chicago Avenue

CHICAGO, ILL.

Telephone Yards 3164

ASHLAND STUDIO PHOTOGRAPHER

WEDDING and FAMILY GROUPS
OUR SPECIALTY.

4852 South Ashland Avenue

CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 0410

CZARNIK & COMPANY THE HOME ART

Religious Goods — Pictures and Frames.

4859 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Phone Yards 1594

H. REITER

New and used Sewing Machines on Easy Payments.
Needles and Parts.

SEWING MACHINES REPAIRED.

4909 So. Ashland Avenue

Chicago, Ill.

Phone Humboldt 2430

NORTH WESTERN DAIRY PRODUCTS

* SPECIAL CREAM

1228 No. Leavitt Street

Chicago, Ill.

Phone Saginaw 4650

CALUMET

TIRE REPAIRING AND VULCANIZING
AUTO ACCESORIES.

South Chicago, Illinois

misijonarja, katerega s pogodbo štiti tuja neprijateljska država? (Izmed 1438 evropskih misijonarjev na Kitajskem je 635 Francozov, 239 Italijanov, 179 Belgijcev, 172 Špancev, 125 Nemcev itd.)

Slovenskim in drugim jugoslovanskim misijonarjem Kitajci sicer ne morejo nič takega očitati, toda kdo bo ločil med stotinami Francozov in Italijanov neznatno številce Jugoslovancev; to tem manj, ker niso skupaj, ampak raztreseni po celi ogromni državi in v družbi s Francozi, oziroma Italijani. (Lažje stališče bi imeli, če bi imeli Slovenci določeno pokrajino sami v svoji misijonski upravi, kakor je to v načrtu Misijonišča pri Domžalah.) O frančiškanskih misijonarjih iz osrednje Kitajske nimamo poročil. Iz dnevnega časopisja nam je znano, da so se v tistih krajih (južno od Hankova) vršili boji med kantonskimi četami in generalom Vu in v katerih je bil Vu premagan. Misijonar Kerec ni dobil na svoje pismo p. Avblju nobenega odgovora. P. Kerec (v okolici Makaoa, oziroma Kantona) je imel prejšnje leto mir in je na svojih postajah v Taomunu in v Šeki žel veliko uspehov, toda meseca januarja 1927 so ga oropali tako zvaní "roparji", ki pri vseh številnih vladah dovolj dobro uspevajo in v velikih tolpah nadlegujejo mirne prebivalce. Misijonarka Ksaverija M. Pirčeva v Svatovu je v nevarnosti le, če bi med kantonsko vlado in Angleži ali Francozi prišlo do vojaškega konflikta. Isto velja tudi za sestre v Šanghaju. Nevarnost za posamezne postaje nastane seveda lahko tudi pri običajnih demonstracijah (kakor poroča Sr. Ksaverija Pirčeva v zadnji številki "Katoliških misijonov", str. 98. Istotam, str. 91 — 96, poročilo o Kerecu). Splošno lahko rečemo, da naši misijonarji ne bodo imeli v teh nemirih izjemnega stališča, ampak jih bo zadela skupna usoda; o tej pa danes še ni mogoče nič določenega reči.

AVE MARIJA.

V zgodnji pomladí sta se v večernem mraku igrala ob potoku blizu mlina dva mlinarjeva otroka. Prve travice in rožice so jim zmotile, da nista opazila, da se že mračí. Triletni Stankec seže po cvetki prav ob vodi, a v tem hipu mu spodrsne in se prekucne v potok. Mlinski hlapec, ki je bil onstran potoka, skoči hitro za otrokom, toda zaradi precejšnjega strmca je voda hitro odnesla otroka in le še hipec in mlinsko kolo ga zagrabi.

V tistem hipu je zazvonilo avemarijo. Mlinar, ki seveda o tem, kar se je ob potoku zgodilo, ni prav nič vedel, je po stari navadi kot vedno ob avemarija zvonjenju ustavil kolo, da molí angelovo česčenje. Hlapec je zdaj otroka potegnil iz vode.

Kdo ga je rešil?

E. V. Sourbier

CATHOLIC
UNDERTAKER

348 N. Front Street

Steelton, Pa.

KRAVJI ZVONEC.

Sv. Medardu je tat ukradel kravo, ki je imela zvonec na vratu. Ukradeno kravo je peljal tat domov, zvonec je pa zmiraj zvončkal, če je bila tudi krava čisto pri miru. Tat se boji, da bi ga zvončkanje ne izdalo; zato zamaši zvonec s senom, pa zvonec le še zvoní. Zdaj tat kravi zvonec odveže in ga spravi v omaro, pa vse nič ne pomaga: zvonec zvoní kar naprej. Zakoplje ga v zemljo, pa tudi zdaj zvonec ne odneha. Ves preplašen pelje zdaj tat ukradeno kravo nazaj sv. Medardu in se mu obtoži tatvine. In zvonček je tisti hip nehaj zvončkati.

Kako potreben bi bil tak zvonec dandanes!

KAKŠEN JE BIL KRISTUS?

Plemenita rodbina Cezarini v Rimu hrani na videz brez vrednosti listino, ki je pa v resnici neprecenljiva. Ta dragocena je lastnoročno pismo deželnega namestnika iz Judeje, Publija Lentula prednika Poncija Pilata. Lentul namreč poroča rimskemu cesarju Tiberiju o Odrešeniku sveta, Jezusu Kristusu. Našim bralcem poklonimo slovenski prevod tega pisma. Glasi se pa tako-le:

"Zvedel sem, o Cezar, da želiš zvedeti, kar Ti tem potom poročam. Mož, po katerem me vprašaš, živi tukaj, je visoko čislán in se imenuje Jezus Kristus. Ljudstvo ga imenuje preroka, učenci njegovi pa ga imajo za sina Božjega, stvarnika nebes in zemlje in vseh stvari, ki so na svetu ali so kdaj bile. Resnično, o Cezar, vsaki dan je slišati o Kristusu čudeznih stvari. Mrtve oživlja, bolnike ozdravlja z jedno besedo. On je srednje velikosti in kaj lepega obraza. Njegovo obličje je tako veličastno, da ga tisti, ki ga vidijo, ljubijo in se ga objednem boje. Njegovi lasje imajo barvo dobro zrelega lešnika ter so do ušesa gladko počesani, od ušes doli pa so prstene barve ali še svitlejši. Po šegi Nazarejcev ima lasce v sredi predeljene. Njegov pogled je resen, in presunljive njegove oči so podobne solnčnim žarkom, tako da zaradi bleska ne more nihče vanje gledati. Ako žuga, vzbudi trepet, ako svari, je prikupljiv. On je bolj častitljivo vesele volje. Pripovedujejo, da ga ni videl še nihče niti govori govori napravljajo na poslušalce jako dober vtis. Videti ga je redko, pa še takrat je kaj resen. Zdi se, da je on najlepši mož, kar se jih more videti ali misliti.

Njegova mati velja, kar ljudje pomnijo, v tej deželi za najlepšo ženo. Ako ga Tvoje Veličanstvo, o Cezar, videti želi, kakor si mi bil pisal, sporoči mi, in tako Ti ga tje pošljem. S svojim naukom vzbuja občudovanje vsega Jeruzalema. Učil se ni nikdar, vendar zna vse nauke na pamet. Hodi bos in gologlav. Mnogi se mu posmehujejo; kateri pa njegove nauke poslušajo, se mu čudijo in trepetajo pred njim. Pravijo, da takega človeka v tem okraju ni bilo še nikdar videti niti o njem slišati. — Kakor mi mnogi Judje pripovedujejo, ni znal še niko tako modro svetovati, kakor ta Kristus. Mnogo Judov ga priznava za Boga in vanj veruje; mnogo jih je pa tudi, ki ga pri meni tožijo, da je nasprotnik Tvojega Veličanstva. Meni so zlovoljni Judje že zoperni. Trdi se, da ni še nikomur nič slabega, mnogim pa veliko dobrega storil. Tisti, ki ga poznajo, pravijo, da so od njega dobrote prejeli in da jih je ozdravil. Pri vsem tem pa sem vendarle pripravljen poslušati Tvoje ukaze in bom tako storil, kakor mi boš Ti naročil.

Dano v Jeruzalemu v sedmi indikaciji enajstega meseca. Tvojemu Veličanstvu najzvestejši in najpokornejši deželni namestnik judejski
Publij Lentul.

Berač in bogatin.

Berač je srečal bogatina na cesti:
"Brat, prosim pomagajte mi revežu."
Bogatin: "A tako, od kedaj sva pa midva brata."
Berač: "I, od kedaj? Po Adamu sva si brata, menda jaž ali je vam bil kdo drugi prače?"
Bogatin seže v žep in da beraču en sam peni.
Berač: "Tako bogat, pa en sam počen vinar?"
Bogatin pa se odreže: "Da samo en peni. Če ti bodo vsi ljudje taki brati, in boš dobil od vsakega po en vinar, najbogatejši človek boš na svetu."
* * *

Johnek (Ko je prišel iz šole):
Mama, sosedova poredna Anica me je danes zmerjala in mi rekla, da sem opica.
Mati: Kajne, moj Johnek, ti si pa to mirno sprejel in prenesel kot moj mali gentleman.
Johnek: Da, nič nisem rekel, nisem je udaril, ker si mi še tolikokrat rekla, da deček deklice ne sme pretepati. Pač pa sem dal en peni Murphijevi Francki, da jim je obraz razpraskala.
* * *

Na slikarski razstavi.

Nekdo dolgo, dolgo opazuje pokrajinske slike na razstavi. Slikar to opazi in pristopi:
"Kaj ne da je to izvrstana slika in občudovanja vredna, kaj sodite vi o njej? Veselilo bi me zvedeti vaše mnenje."
Opazovalec pravi: "Da občudujem jo in si mislim, kako strašna bi morala biti narava, če bi jo slikarji delali."

Phones Armitage 1935, 1936, 1937, 5065.

WHITE STAR LAUNDRY

Go to sleep happy — why worry about wash day — Let us care of it for you.

WET WASH, DRY WASH, HYDRO. FLAT WORK ROUGH DRY, ECONOMY.

Quality Work For Popular Prices.

2604 to 2616 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

JOHN ZETER DAIRY

CLEAN MILK, BUTTER, BUTTERMILK

CHANGED HANDS.

We invite your patronage.

2306 W. 23rd Street

Chicago, Ill.

Phone Humboldt 6841

GOOD LUCK LAUNDRY CO.

INDIVIDUAL WORK — NO MISTAKES
QUALITY SERVICE.

20% Discount on all wash brought in and called for.

You pay \$1.27 for 25lbs. Wet wash we charge \$1.00

1221 No. Oakley Boulevard

Chicago, Ill.

NORTH WESTERN BEVERAGE CO.

Manufacturers of

ALL KINDS OF BEVERAGES.

2143-45 Augusta Street,

CHICAGO, ILL.

Phone Humboldt 7519

Phone Yards 2784

PEOPLES MUSIC HOUSE

EVERYTHING IN MUSIC

General Repairing of all kinds of Musical Instruments.

1733 West 47th Street

Chicago, Ill.

Phone West 7099

KOZIARZ & JANUS

FURNITURE HOUSE

Stoves, Ranges, Rugs, Pianos and Phonographs.

1801-1803 West Chicago Ave.

Chicago

Tel. Brunswick 7723

AMERICAN SOFT DRINK WORKS

ALL KINDS OF SOFT DRINKS

2118-20 W. Superior St.

Chicago, Ill.

Tel. Boulevard 0554

D. HASIBAR

— TAYLOR —

Cleaning, Dyeing & Repairing.

1058 W. 51st Street

Chicago, Ill.

Phone Boulevard 8663

PEOPLES CLOAK SHOP

PRVOVRSTNE OBLEKE, SUKNJE, BLAGO

Nizke cene.

1711 West 47th Street

Chicago, Ill.

Tel. Boulevard 1751

Z. BASINSKI

TRGOVINA S POHISTVOM

Preproge, peči, štedilniki itd.

1701-03 West 47th St.

Chicago, Ill.

Phone Prospect 0558

SCHMITZ BROS.

HIGH GRADE DAIRY PRODUCTS

Butter — Eggs — Cheese

4925-27 S. Marshfield Ave.

Chicago, Ill.

CALUMET BARBER SHOP

9606 Avenue L.

SO. CHICAGO, ILLINOIS

Prebrisani mesar.

Mesar je imel v svoji mesnici veliko zrcalo. Kuharice in gospodinje so prashaše: "Ja, zakaj pa imate to zrcalo v mesnici?" Mesar se odreže: "Zato, da mi na vago ne gledate."

* * *

Advokat.

Advokat je prašal duhovnika: "Ti, duhovnik, če bi enkrat svečenika in vruga dali pred sodnijo, kaj misliš, kdo bi zmagal." — Duhovnik malo pomisli, nato pa reče: "Nedvomno bi dobil hudič, ker ima vse advokate za seboj."

* * *

Učenec.

Učitelj praša: "Zakaj je bilo v raju tako silovito lepo?" Učenec brž odgovori: "Zato, ker ni bilo šole."

* * *

Slovnica v šoli.

Učiteljica ne more dopovedati učencu, kaj je pretekli čas, kaj sedanj in kaj prihodnji. Učiteljica jezna: "Na priliko, če ti povem ta-le stavek: Jaz sem lepa. — Kakšen čas je to?" — Učenec dobrodušno: "To je pretekli čas."

* * *

Pravi raj.

Gospod žid je rekel svojemu prijatelju: "Ti ne veš, kako sem jaz srečen, pravi raj imam na zemlji."

"Kako to?"

"Moje ime je Adam, moja žena je Eva, moja hčerka pa je kača."

Štorklja.

Sin: Mati, kdo mi je prinesel majhne-ga bratca?

Mati: Kdo? Štorklja, kdo drug!

Sin: Pa je zima sedaj, štorklje so vendar šle na jug.

Mati: Ej veš, to je bila stara štorklja, pa ni mogla leteti.

Frančiškan in brezverec.

Frančiškan je stopil v železniški voz. Nek brezverec mu je bil sopotnik. Čez nekaj časa ga ta praša: "Gospod pater, povejte mi, kaka je razlika med frančiškanom in oslom?" Frančiškan molči. Brezverec odgovarja: "Frančiškan ima štrik krog pasu, osel ga ima krog vratu. Nato pravi frančiškan: "Pa mi povejte razliko med vami in oslom." Brezverec molči. Frančiškan pravi: "Ni razlike med vama."

Phone Lawndale 1070

SMITH LAUNDRY

1617-19 So. Crawford Ave.

Chicago, Ill.

THE BEST SERVICE YOU CAN FIND.

Quality work for reasonable prices.

LACE CURTAINS A SPECIALTY.

ODPOTOVALI SO V STARI KRAJ.

Andrej Tonkovec v Cebin, Marko Mihelič v Sodevce pri Starem trgu, Anton Videtič z ženo Miliko v Karlovac, Karel Janiček v Velike Zdence, Dušan Borojevič v Kut blizu Orlovca, Frank Moršič z ženo v Selo blizu Šiška, Pavel Rumšiek v Javornik, Albert Hacin v Lendavo, Jožef Bado v Predajno, Frank Santavi v Ko-zojedek, John Dvoršak v Hodoniu, Bedrich Kos v Prago, Bogumil Beran v Vodnane, Karel Zahranik v Labo, John Minarik v Boršnice, Ru-dolf Hartnik v Horice, August Dvoršak v Zbra-slav, Karel Hruzek v Frančiškovo Lhotu, Jakob Novak v Lužico, Alois Beran v Prebislav.

IZ STAREGA KRAJA SO PRIPOTOVALI:

Stefan Sabin iz Slatine, Palonija Majnarič iz Delnic, Karel Zahaka iz Velikih Zdenc, Mi-hajlo Sigurjak iz Zagreba, Jožef Vanek iz Hlo-dove, Vilhelmina Marulova iz Pilštajna, Kata-rina Erazmova iz Veverke.

Vsi imenovani so bili postreženi s paroplovno agenturo **KASPAR AMERICAN STATE BANK, 1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.** — Z ozirom na približujoče se poletje, se vsakemu priporočamo, vsakemu, ki bi želel potovati v stari kraj. Obrnite se za vse informacije na nas.

IF YOU WANT TO BUY, SELL OR EXCHANGE
YOUR PROPERTY — SEE

Charles Bubatz Co.

Phone Lafayette 9237

1818 W. 47th Street, near Wood St., Chicago

WE MAKE 1st AND SECOND MORTGAGES.

Phone Monroe 0926, 5310

THEODOR RENZ & SONS CO.

PAUSTERIZED MILK, CREAM, CONDENSED
MILK — BUTTERMILK.

1378-80 W. Austin Ave., Chicago, Ill.

Phone Yards 7162

WESTINGS HOUSE ST. SERVICE STATION

GUNKELS

RADIO AUTO SUPPLY SHOP

We carry Bicycle Supplies.

1528 West 47th Street

Chicago, Ill.

21st STREET DAIRY — MILK DEPOT

CHANGED HANDS

Fresh Chees Every Friday — Fresh Butter
We Solicit Your Patronage.

1811 West 21st Street

Chicago, Ill.

COLUMBIA CLEANERS AND DYERS

FRANK KONCZAL

REMODELING and REPAIRING
Goods called and delivered.

4823 So. Ashland Avenue

Chicago, Ill.

Phones Monroe 2892—0115

GRANT WET AND DRY LAUNDRY

1751-1753 West Grand Avenue

CHICAGO, ILLINOIS

Phone Yards 1654

R. HUEBSCH — THE JEWELER

DIAMONDS, WATCHES, CLOCKS and JEWELRY
— Repairing —

4817 So. Ashland Avenue

Chicago, Ill.

Phone Boulevard 2282

NEW CITY TIRE & SUPPLY

TIRES, BATTERIES & ACCESORIES
We call and deliver radio batteries.

1702 West 47th Street

Chicago, Ill.

LEAVITT DAIRY CO.

2311 So. Leavitt Street

CHICAGO, ILLINOIS

Phones Humboldt 1445—1446

DEARBORN WET & DRY LAUNDRY CO.

A trial Bundle will prove our Superior Quality.

WET WASH — DRY WASH — HIDRO
ROUGH DRY — FLAT WORK.

Special Reduced Prices — Wedn., Thurs., Fridays

1320-1322 N. Western Ave. Chicago, Ill.

Phone Seeley 1312

SLOVAŠKO SLOVENSKI DAIRY
SVOJI K SVOJIM.

FOX RIVER VALLEY DAIRY CO.

Na veliko in na drobno.

Mleko in dobra smetana, maslo in sir, vse dobiš pri nas.

1913-15 W. Superior Street Chicago, Ill.

PRILIKA.

Neki metodistovski minister ni dobival dovolj kolekte ob nedeljah od svojih faranov. Ta minister je bil zamorec in preje farmar. In si je dobro farmersko izmislil. Tole je oznanil v nedeljo: Nek naš brat je sinoči, predno je šel spat, pozabil zapreti vrata v poslopje, kjer spe kure. Ko je zjutraj vstal, je našel kurnik prazen. Nikogar ne dolšim, vendar sumim nekoga in onemu, ki ga imam na piki povem, naj ne da nobene kolekte v pehar, da bom vedel, če je moj sum opravičen. —

Seveda je vsakdo dal dar, nobeden ni hotel biti tat.

Ko pa je končal kolekto, zopet oznanil: Da vam ne bom pokvaril obeda, vam povem, da je bila ona o ukradenih kurah samo prilika, povedal sem vam jo zato, da ste vsi gotovo dali. Nekateri le preveč pozabljate na svojo dolžnost.

* * *

ENA Z VISOKE ŠOLE.

Učiteljica razlaga, kaj pomenjajo razne barve v vsakdanjem življenju. Da bi se prepričala, ali učenke razumejo vso stvar praša:

"Katera mi more povedati, zakaj se vsaka nevesta v belo oblači?"

Nobena ni vedela odgovora, zato jim učiteljica pojasni: bela obleka pomeni veselje. Dan poroke je za nevesto dan veselja.

Tedaj praša učenka v zadnji klopi: Kako da se potem ženini oblačijo črno?—

* * *

Žena: Kako je vendar dandanes svet sleparski. Pomisli, mesar mi je dal ponarejen tolar.

Mož: Kje ga pa imaš, pokaži mi ga no.

Žena: Žalibog. Ga nimam več. Bila sem v groceriji, pa ga niso poznali in so ga zmenjali.

* * *

Elsie: Mary, pa vendar ne boš šla plesat, saj ti je komaj pred tremi dnevi mati umrla.

Mary: Zakaj bi ne plesala? Saj vendar žalosti ne nosim v nogah, temveč v srcu.

Kakšno pohištvo imate?

Kakoršno je v hiši pohištvo (oprava), tako je tudi stanovanje. Moderno pohištvo naredi moderno stanovanje.

V hiši ne sme biti ne preveč in ne premalo pohištva, ampak ravno zadosti. Potem je stanovanje lepo in imate dovolj prostora za komodno sprehajanje. Pohištvo (oprava) mora biti pa tudi taka, da se strinja s prostorom in namenom, potem bo v vaši hiši red in dober okus, ker bo vse v skladu z določenim namenom.

Ali je danes v vaši hiši vse tako? Ali bi se ne dobil še prostor za nov komad pohištva? Poglejte dobro vse okoli po vaših kotih, morda se dobi prostor za gugalni stol ali pa kaj drugega.

Imate li tla dobro pokrita? Mogoče je treba Linoleuma ali pa pogrinjale (Rugs) in drugih takih stvari, ki izboljšujejo vaše sobe in zmanjšajo gospodinjska dela.

In kako je z vašo posteljo, imate li dobro blazino? Posebno v zimskem času je to zelo potrebno, ker vas greje, in počitek na novi blazini je vse kaj drugega, kakor na stari in potlačeni.

Tudi mogoče veste za katerega fanta in dekleta, ki se mislita poročiti? Za take imamo prav fino pohištvo in vse, kar se potrebuje. Cene pri nas so najugodnejše in poštena trgovina. Vedna nas brez skrbi priporočajte, mi bomo gledali, da bodo odjemalci dobili vse v pravih cenah in pravo blago. V naklonjenost se priporočamo:

A. GRDINA & SONS

6019 ST. CLAIR AVENUE,

CLEVELAND, OHIO.

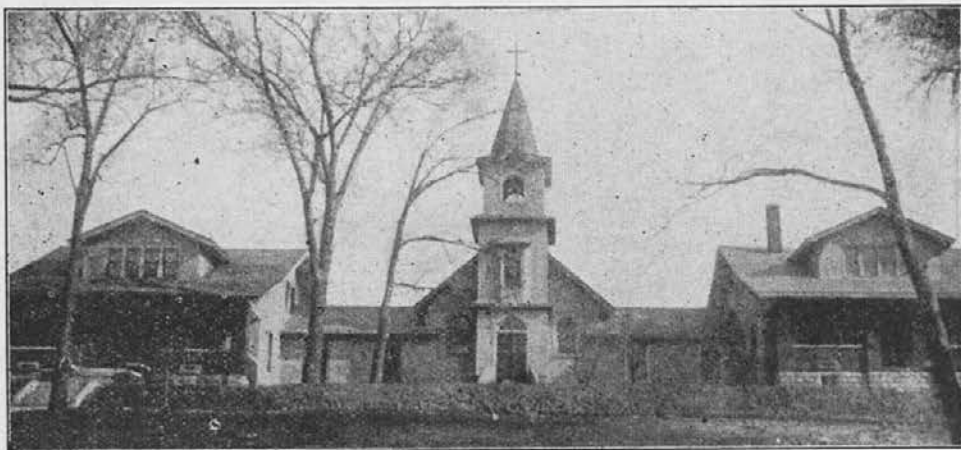
(Vsem, ki se pripeljejo do nas, da kupijo blago, se povrnejo vožnji stroški.)

ZVON Z "GRIČKA ASIZIJ"

zvoni in kliče boguudana dekleta, ki se hočejo posvetiti samostanskemu življenju. Pridite in se izročite Srcu božjemu.

Milost Gospodova vam govori: Pridite k meni po uteho svojemu hrepenenju. Izlijte svoja srca pred menoj.

Gospodovo srce se vam odpira na stežaj, morda ne bo nikoli več tako lepo klical zvon njegove milosti, pridite in se odzovite.

Dekleta, ki bi hotela stopiti v samostan in kongregacijo šolskih sestra sv. Franciška, naj pošljejo svojo prošnjo na naslov Vrhovne provincijalne prednice Ven. Sr. Sebastijana, Lemoat, Ill., Archer Road.

RAVNOKAR JE IZŠLA SPOMINSKA KNJIGA

OB 18 LETNICI DELOVANJA SLOV. ŠOLSKIH SESTER V AMERIKI.

Sezite po njej rojaki, ker je res izredno lepo delo. Naročite si lahko na naslov čikaških šolskih sester, 1846 W. 22nd Place.

Uprava Ave. Marije se priporoča vsem svojim rojakom, da kupujejo pri njej vse devocijonalije. V zalogi ima najrazličnejše predmete, kipe, rožnevence in drugo. Tako lepe prilike ne bote imeli nikoli, kakor jo imate sedaj. Dobila je ravnokar najnovejše devocijonalije.

